

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Latvija ir Lietuva ginsis išvien

Bolševikai siūlo taiką Lenkijai

Latvija taikinsis su bolševikais

Bolševikai atkariavo didelius plotus žemės

LIETUVA IR LATVIJA GINSIS IŠVIEN.

Sutvėrė defensivę sąjungą ir bendrai komanduos armiją.

COPENHAGEN, gr. 23.—Latvijos biuras gavo žinią iš Rygos, kad Kaune sutvėrta defensivė ir ofensivė sąjunga tarp Latvijos ir Lietuvos, tikslu bendrai ginties nuo atakų vakaruo de ir rytuose. Sąjunga pradedo, kad tų dviejų šalių armijos turės bendrą komandotoją ir bendrą generolų štabą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

LATVIJA PRADĖS TARYBAS SU BOLŠEVIKAIS.

Tarsis su bolševikais apie mūsų paliaubą.

HELSINGFORS, gr. 23.—Pasak gautų iš Rygos žinių, Latvijos valdžia nutarė pradėti tarybas su Rusijos sovietų valdžia apie mūsų paliaubą.

(Keistos yra ateinančios iš Pa Baltijos žinios. Vieną dieną skelbiama, kad Latvija ir Lietuva galutinai nutarė nedalyvauti tarybose su bolševikais, kitą dieną skelbiama kad jau tarsis. Vieną dieną skelbiama, kad Estonija yra arti susitaikymo su bolševikais ir kad taika yra neišvengtina, kitą gi dieną skelbiama, kad tarybos yra arti pajūrio. Kurios žinios dabar tikėti? Ir keisčiausia, kad tai skelbia vieni ir tie patys korespondentai. Nejaugi tai turėtų rodyti pačių Baltijos šalių ne nusisprendimą, pakrikimą ir nuolatinį svyravimą?).

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKAI SIŪLO TAIKĄ LENKIJAI.

Sutinka tuojuos pradėti tarybas lenkų nuskirtoje vietoj.

LONDONAS, gr. 23.—Pasak bevielinės žinios iš Maskvos, Rusijos bolševikų užrubežinių reikalų ministeris Čičerinas pasiūlė tuojuos pradėti taikos tarybas su Lenkija. Lenkijos valdžios paprašyta nuskirti laiką ir vietą kur taikos tarybos turėtų prasidėti.

Bolševikai rengiasi užplūti Lenkiją.

GENEVA, gr. 23.—Ukrainos žinių biuras gavo žinią iš Varšavos, kad Rusijos sovietų karės ir laivyno ministeris Trockis plenuoja didelę ofensivą prieš Lenkiją sekama pavasarį. Chiniečiai kareiviai yra ver-

buojami po 8,000 į dieną ir laivynai sovietų militarėse mokymuose, kad pagelbėtų tai kampanijai.

Neseniai Trockis pasakė, kad jis mano, jog bolševizmas giliai įleido šaknis Chinijoje, kur tikimasi bolševikiškos revoliucijos. Tvirtinama, kad jis mano panaudoti chiniečius įsiveržimui į vakarinę Europą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Anglai Kaukaze

ANGLAI PAĖMĖ BAKU IR BATUMĄ.

LONDONAS, gr. 23.—Pasak Maskvos bevielinės žinios, anglų spēkos užėmė Batumą ir Baku, kad neleidus turkams įsiveržti į Kaukazą.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

BOLŠEVIKAI APSUPĖ PET-LUROS KAREIVIUS.

LONDONAS, gr. 23.—Pasak Maskvos pranešimo, gen. Petluro, anti-bolševikų komandotojo Ukrainoje, kareiviai tapo apsupti sovietų spēkų Berdčevo apylinkėse, Kijevo gubernijoje, netoli Žitomiriaus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

DIDELIS BOLŠEVIKŲ LAIMEJIMAS.

Bolševikai atkariavo iš Denikino 125,000 kv. viorstų žemės plotą.

LONDONAS, gr. 23.—Bolševikų pranešimas, gautas iš Bachmut, apie 125 myl. į rytus nuo Ekaterinoslavo sako:

"Po smarkaus mušio su gen. Mamontov ir gen. Škuro kareiviais, mūsų kavalerija atstūmė prieš atgal į pietus ir raudonarmiečiai užėmė Staroniensk.

"Nuo lapkričio 20 iki gruodžio 20 d. raudonoji armija atkariavo 125,000 kv. viorstų žemės plotą, kartu su Kijevu, Charkovu, Poltava ir 39 mažesniais miestais ir suėmė 5,289 kareivius ir 89 oficerius."

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ANGLIJA IR HOLANDIJA PADARIUSIOS SUTARTĮ.

BRUSSELS, gr. 22.—Nation Belge šiandien išspausdino gaudą, kad Anglija ir Holandija pasirašiusios slapta sutartį, kurią gvarantuojama Belgijos nepaliečiamybė.

Indija gausianti savyvaldą

ANGLIJOS KARALIUS PRIŽADA INDUSAMS DIDESNES TEISES.

Indusai turės balsą valdžioje. Parlamentas užsadarė iki vasario 10 d.

LONDONAS, gr. 23.—Karalius Jurgis šiandien išleido proklamaciją, kurioje paskelbima nauji parėdymai, kurie suteiks Indijai didesnę savyvaldą.

Proklamacija apibūdina valdžio būlį, kaip istorinį aktą, suteikiantį senai indusų pagelbėjimą atstovybė. Ji kviečia žmones ir valdininkus dirbti išvien, kad padarius naują valdžios plėną pasisekimu.

Proklamacija tapo išleista karaliui kalbant parlamente. Ji uždarant iki vasario 10 d.

Karalius savo kalboje prisiminė apie ratifikavimą taikos sutarčių ir išreiškė viltį, kad ir kitos bus neužilgo padarytos.

Jis išreiškė apgailestavimą Rusijos padėties ir nurodė į esantį draugiškumą tarp taltininkų ir susivienijusių valstybių. Kalboje taipjau buvo paliesta sutartis su Persija, Anglijos užsiganėdinimas Kanados ir Suv. Valstijų nuosirdžiu priėmimu Valijos princo, buvo pranašaujama nacionalių skolų sumažinimas, bėto paliešti naminiai reikalai, taipjau įstatymai apie darbininkus.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

Valstiečiai neduoda maisto Viennai

VIENNA, gr. 5 (suvėlinta).—Austrijos respublika pergyvena "valstijų teisių" krizį, labai panašų į tai, koks buvo pradžioje Amerikos respublikos.

Provincijos reikalauja didesnės nepriklausomybės nuo centralinės valdžios ir niekuartos jų, kaip Tyrolius, augst. Austrija ir Styria, reikalauja veik pilnos autonomijos. Jei jų reikalavimai būtų išpildyti, centralinei valdžiai būtų palikta tik užrubežiniai santikiai, reguliavimas užrubežinio importo ir eksporto ir aprubežiuotas apmokėsčiavimas.

Valstijos reikalauja teisės uždėti muitus ant eksporto, išvežimo į kitas valstijas. Tyrinėtojai padėties sako, kad tai yra vien pereinamasis laipsnis ir paskui viskas bus suderinta.

Konservatyvus provincijos gyventojai valstiečiai ir buržuazija žiūri į Vienną, kaip į komunistų sėdybą. Tam miestui, kuris dabar veik nieko nepagamina, bet reikalauja maisto del 2,500,000 gyventojų, labai neprijaučiama ir provincijos atsako pildyti pereinamo pavasario kontraktus apie suteikimą maisto.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

TALKININKAI PARASĖ KALZERIO APKALTINIMĄ.

LONDONAS, gr. 23.—Karalius advokatai šiandien laikė pasitarimą su Francis ir Belgijos advokatais apie buvusį Vokietijos kaizerį. Kalbama, kad pasitarime išdirbta bylos vedimas prieš kaizerį, taipjau parašytas prieš jį formalis apkaltinimas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

TURKIJOS SUKILĖLIŲ VADAS UŽMUSTAS.

RYMAS, gr. 23.—Tempo gavo žinią iš Smyrnos, kad Mustapha Paša, vadovas Turkijos sukilėlių Anatolijoje ir galva Turkijos nacionalistų judėjimo Mažojoje Azijoje, tapo užmuštas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

D'ANNUNZIO APLEIDO FIUME?

RYMAS, gr. 23.—Laikraščiai skelbia, kad kapt. Gabriele D'Annunzio išvažiuo iš Fiume laivu Pannonia.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

DELEI ŠVENČIŲ RYTO NAUJIENOS NEIŠEIS.

Delei švenčių ryto Naujienos neišeis.

LINKSMŲ KALĖDŲ
visiems Naujienų skaitytojams, draugams ir bendradarbiams linki
Redakcija ir Administracija

Pakėlė algą rubsiuviams

Arbitracijos taryba nutarė vėl pakelti algas rubsiuviams.

CHICAGO.—Amalgamated Clothing Workers of America ginčai su drapanų išdirbėjais algų klausime, užsibaigė unijos laimėjimu.

Arbitracijos taryba pripažino teisingumą rubsiuvių reikalavimų ir sutiko pakelti jiems algas.

Algos pakeliama sekamai: uždirbantiems mažiau \$30 savaitėje algą bus pakelta 20 nuoš., uždirbantiems nuo \$30 iki \$50 bus pakelta \$6, o uždirbantiems virš \$50 savaitėje 5 nuoš.

Kompanijos skelbia, kad dėl to jos turėsiančios dar labiau pakelti drapanų kainas, taip kad sunku bus gauti pigesnę \$45 siutą.

26 RUSAMS GRĖSIA DEPORTAVIMAS.

CHICAGO.—Vietos kalėjimuose laikoma 26 rusai, iš kurių reikalaujama užsistatyti po \$10,000 kaucijos. Jie bus deportuoti, jei nepardos priešties, kodel jie neturi būti deportuoti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

TARP AREŠTUOTŲ YRA ILIJA RATKOVSKI, KURIS NEMOKA NĖSKAITYTI.

Tarp areštuotųjų yra Ilija Ratkovski, kuris nemoka nėskaityti. Visas jo nusidėjimas yra, kad jis dalyvavo keliuose Rusų Darbininkų Sąjungos susirinkimuose ir nemoka kalbėti angliškai. Jis tapo areštuotas pradžioje lapkričio ir dar tebesėdi kalėjime, kadangi negali užsistatyti reikalaujamos didelės kaucijos. Tuo gi tarpu jo šeima kenčia didelį skurdą ir turi būti šelpiama labdarybės draugijos.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

TALKININKAI PARASĖ KALZERIO APKALTINIMĄ.

LONDONAS, gr. 23.—Karalius advokatai šiandien laikė pasitarimą su Francis ir Belgijos advokatais apie buvusį Vokietijos kaizerį. Kalbama, kad pasitarime išdirbta bylos vedimas prieš kaizerį, taipjau parašytas prieš jį formalis apkaltinimas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

TURKIJOS SUKILĖLIŲ VADAS UŽMUSTAS.

RYMAS, gr. 23.—Tempo gavo žinią iš Smyrnos, kad Mustapha Paša, vadovas Turkijos sukilėlių Anatolijoje ir galva Turkijos nacionalistų judėjimo Mažojoje Azijoje, tapo užmuštas.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

D'ANNUNZIO APLEIDO FIUME?

RYMAS, gr. 23.—Laikraščiai skelbia, kad kapt. Gabriele D'Annunzio išvažiuo iš Fiume laivu Pannonia.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

DELEI ŠVENČIŲ RYTO NAUJIENOS NEIŠEIS.

Delei švenčių ryto Naujienos neišeis.

Tarp angliakasių

3,000 ANGLIAKASIŲ SUSTREIKAVO.

Protestuoja prieš apkalinimą jų vadovo Howat.

PITTSBURGH, Kas., gr. 23.—17 anglių kasyklų, kuriose dirba apie 3,000 angliakasių šiandien buvo uždarytos, kadangi angliakasiai sustreikavo pro testui prieš teisėjo Anderson, Indianapolis, Ind., uždarymą kalėjimui jų distrikto prezidento Alexander Howat.

HOWAT PALIUOSUOTAS.

INDIANAPOLIS, Ind., gr. 23.—Kansas distrikto angliakasių unijos prezidentas Alexander Howat šiandien tapo paliuosutas iš Marion pavieto kalėjimo, jam pridėjus rupinties užbaigti angliakasių streiką Kansas valst. Jis paliuosutas už pirmesnę \$10,000 kauciją. Manoma, kad jo byla, kuri turi prasidėti ateinantį panaudėjimą už paniekinimą teismo, bus atidėta, kaip ir byla kitų angliakasių viršininkų, kurie yra kaltinami tame pačiame dalyke.

ANGLIAKASIAMS MOKESTIS PAKELTA 11c UZ TONĄ.

CHICAGO.—Illinois angliakasių ir kasyklų savininkų komisija sutarė, kad kol prezidento Wilsono paskirti komisija galutinai nenuspręs, angliakasiams mokeskis bus pakelta po 11c ant tono. Visiems kitiems, kurie nedirba prie tikrojo kasiu anglių, mokeskis bus pakeltas 14 nuoš.

KASYKLŲ SAVININKAI PRIIMA SUSITAIKYMĄ.

WASHINGTON, gr. 23.—Kasyklų savininkų pildomas ko mitetas, kuris keletą dienų atgal paskelbė, kad valdžios susitaikymo sąlygos su angliakasiais yra nepriimtinos ir nebus savininkų priimtos, dabar vėl paskelbė, kad savininkai tą susitaikymą priima ir visais imais budais rupinsis, kad pagelbėtų komisijai pilniausiai iširti anglių padėti. Žinoma, savininkams rūpės ne tiek pagelbėti komisijai, kiek užslėpti nuo jos tikruosius savo pelnus.

Tečiaus savininkai neprisižada priimti komisijos nuosprendžio, jei jis jiems nepatiks.

Nebus šiomet taikos

PARYŽIUS, gr. 23.—Francijos oficialiuose rateliuose skaitoma, kad apsimainymas ratifikavimais Vokietijos taikos sutarties dar prieš pabaigą šių metų yra visiškai negalimas. Ta nuomonė susidarė šiandien, kada Vokietijos delegacijos galva paskelbė, kad jis bus priverstas sugrįžti į Berlyną ir pasitarti su savo valdžia apie paskutinę taktininkų notą.

Taikos konferencijos sekretorius Paul Dutasta įteikė Vokietijos delegacijos galvai Kurt von Lersner taktininkų atsakymą į Vokietijos notą. Von Lersner pasakė, kad delei sunkumo susinesimų ir delei svarbumo dokumento, jis yra priverstas pasitarti su Berlynu ir šianakt jis su visais ekspertais išvažiuo ja Vokietijos sostinėn. Jis pareiškė, kad jo išvažiavimas jokiu būdu nėra pertraukimu tarybų.

Paveikslai iš Lietuvos.

Šianre numeryje Naujienos pradeda spausdinti rūnos parvežė leitenantas L. Messenger. Žiūr. 2 pusl. paveikslus iš Lietuvos, kurių paveikslų Naujienos turi didelį pund gir jie eis per daugelį diepraščio numerį.

Tėmykite Naujienas, nepraleidami nei vienos dienos. Matysite daug idomų reginių.

6c. karferis Chicagoje

6c KARFERIS CHICAGOJE NUO SUBATOS.

Karferis Chicagoje dabar bus 6c, vaikams 3c.

CHICAGO.—Illinois public utilities komisija vakar nutarė, kad pradedant ateinančia subata, 12:01 val. nakties, karferis Chicagoje bus 6c, vieton dabartinių 7c. Vaikams bus 3c, vieton 4c.

Elevatorių karferiai nėra sumažinti.

6c karferis pasiliks galėję iki gegužės 20, 1920, jei komisija išnaujo jų nepermainys.

Komisija sako tą sumažinimą karferių kainos padariusi todėl, kad 86 nuoš. žmonių, nežiurint nupiginių perkant knyges po 50 tikiety, moka po 7c, delei neparankumų nusipirkti tuos ti kietus. O 7c karferį komisija skaito esant peraugstu. Girdi, komisijos tikslu išleidžiant pirmesnę patvarkymą apie tikiety knyges, buvo nustatyta karferių po 6 1/2c. Todel ji ir įvedusi knyges po 6, 6 1/2 ir 7c karferiais. Bet vieton to kompanija gavo po 6.85c už karferį, kadangi žmonės nepirko knygių, nes sunku buvo jas gauti, bet mokiėjo po 7c. Kitaip būtų buvę, jei tos knyges, būtų buvę pardavinėjamos pačių konduktorių. Dabar gi kompanija gaus tik 6c ir tą trukstantį 1/4c turės padengti iš pereinais mėnesiais padaryto milžiniško pelno. Bet nėra abejonės, kad kompanija ir dabar sėms tiek pat milžiniškus pelnus, kaip ir pirma. Ji su dideliu pelnu galėtų vežioti pasażierius imdama ir 5c karferį.

Transferiai pasiliks kaip ir pirma.

Miestas skaito, kad tai yra pirma jo stambi pergalė kovoj su gatvekarių kompanija, nes šis nupiginimas karferių esąs iškovotas miesto valdybos. Bet miesto valdyba nestusiosian ti ir toliau kovoti, kol nebus sugrąžintas senasis 5c karferis.

DETROIT, Mich.—Mayoras milionierius Couzens paskelbė, kad kaipo Kalėdų dovaną, jis išdalins \$1,950,000 įvairioms slaugytojų ir vaikų įstaigoms, ligonbučiams ir prieglaudoms.

Kiaušiniai netik nenupigo, bet dar pabrango.

CHICAGO.—Užvakar nežinia kas paskelbė, kad kiaušiniai nu pigo po 12c ant tuzino ir jau šeiminkės buvo benudžiungą, bet tas jų džiaugsmas greit išnyko, kada vakar nuėjo tų "atpigusių" kiaušinių nusipirkti. Pasirodė, kad jie netik nenupigo, bet dar labiau pabrango. Da bar švieži kiaušiniai Chicagoje parsidavinėja daugiau kaip po 10c vienas, arba po \$1.30 už tuziną.

Paveikslai iš Lietuvos.

Šiame "Naujienu" numeryje pradedame dėti paveikslus iš Lietuvos, kuriuos mums suteikė leitenantas L. Messinger, neseniai atvykęs Chicago. Tų paveikslų turime diktą punda, ir ims laiko, kol jie visi tils dienraštyje.

LEIT. L. MESSINGER

Leit. Messinger, kuris buvo malonus paskolinti mums juos, yra Amerikos armijos oficeris. Jisai buvo Francijoje kur tapo sužeistas, karėje. Pereitą pavasarį Amerikos maisto administratorius, Hoover, nusiuntė jį Lietuvon organizuoti žmonių maitinimą. Lietuvoje jisai išbuvo nuo balandžio mėnesio iki rugsėjo; prižiūrėjo Amerikos valdžios siunčiamo maisto pristatymą ir darbavosi daugiausia steigdamas, kartu su Lietuvos veikėjais, valgyklas ir prieglaudas vaikams. Komisija, kurioje jisai dirbo, maitino įvairiuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose apie 40.000 vaikų. Apie šitą jo veikimą liudija du dokumentai, kurių vieną spausdiname žemiaus.

Leit. Messinger yra labai simpatiško budo žmogus, neišdidus, draugiškas pasikalbėjime, ir labai užsiinteresavęs Lietuvos likimu. Per tą laiką, kurį jisai praleido Lietuvoje, jisai sakosi prisiršęs prie jos žmonių, ir tie paveikslai, kuriuos jisai parsivežė iš tenai, jam visuomet bus brangūs atsiminimai.

Vienas liudijimų, leitenantui Messingeriui duotas Socialės Apsaugos Skyriaus vedėjo, skamba:

DIDŽIAI GERBIAMAJAM AMERIKOS SUVIENIŲ VALSTIJŲ PILIEČIUI P. L. MESSINGERIUI.

Kuomet Tamsta atvykote Lietuvon, tai čion Kaune Jus sutiko išblyškę, nuliudę nuo alkio vaikučiai, kuriems ant veido džiaugsmo spindulys neprasiūdo šdavo niekad aikštėn, nesudrumstas nualsio jausmo. Musų Tėvynė tuomet tik-tik buvo nusikračiusi žiaurios vokiečių okupacijos, per keturis metus iščiul pusios iš musų šalies geriausios jos syvus: ir valgis, ir aprėdai, viskas buvo išgubenta Vokietijon. Daug vargo turėjo musų patys jaunučiai vaikeliai, jie skurdo negaudami jų organizmui reikalingo maisto, buvo apdriskę, apiplyšę. Ypač daug vargo Tamsta pats pastebėjote musų gausiai darbininkų gyvenamame Kaune.

Musų Tėvynė vesdama sunkią kovą su griunančiais mus bolševikais, paskutiniu gi laiku dar musų nepriklausomybės naujų priešų — lenkais ir iš niekur negaudama šioje sunkioje kovoje jokios pagalbos — turėjo visas savo organizacijas pajėgas nukreipti šion kovon; ir nebuvo daug jėgų ir ištekliaus, kad išsigdyti pirmiausiai to baltos Europos karo padarytas mums žaizdas, prašalinti vargą. Ir tokiu sunkiu momentu Amerikos Suvienytieji Valsčiai Tamstos asmenyje atgubeno musų vaikūčiams įvairių jų maitinimui reikalingų produktų. Džiau gsmas apėmė visą musų visuomenę. Svaugusioji visuomenės dalis džiaugėsi taja morale šios pasipirties puse, kita gi — vaikučiai — skanių seniai neragautu valgiu: kakao, cukrum, baltą duoną ir kitais. Tamsta patys

Pirma, po leit. Messingerio priejūra, Kaunan atplaukus barža su miltais. Tą amerikiečių pašalpą Lietuvos badujan- tiems vaikams pasitinka minia žmonių.

Darbininkai, dirbantieji prie barža atgabentų Kaunan miltų skrovimo. Ant grindų matyti sumesti maišai miltų.

Ypatingas paveikslas! Įsistebėkite tų žmonių esybį suvar- dą, suskurdimą. Leitenantas Messinger štai ką apie šiuos ne- ailinguosius papasakojo: "Kada", sako jis, "iš atplaukusios Kaunan baržos miltai buvo iškrauti laukan, tų baržos dugne bu- vo likę kiek miltų, kurie, susimaišę su žemėmis ir vandeniu, atro- dę kai kokia pilka, biauři putra. Baržon sulipo keletas sunyku- sių, nuskarusių žmonių. Šjūrupuliai mane nupurtė pamačius, kaip tie gyvi šešėliai, pripuolę prie tos šlykščios baržos dugne- utros, ėmė saujomis kabinti ją ir valgyti..."

matėte tą vaikučių džiaugsmą, lasias linksmas jų akutes, pilnas dėkingumo, kuomet lankyda- vole jų prieglaudas, maitinimo punktus. Dar ryškiau jie tai ap- reikšė atėdami manifestacija- jas Tamsta ir įteikdami Tamstai adresą. Negaliu čia pamiršti ir grandiozinės minios rugpjūčio 30 d. š. m. demonstruojančios prieš lenkus ir nepamiršusios Amerikos Suvienytosios Vals- tijos pareikšti dėkingumo jau- mo. Tamsta asmeniniai ypač- toliai dalyvavot šiame musų ielpimo darbe. Man kaipo Kau- no Miesto Valdybos nariui, lan- kiusiam su Tamsta įvairias mu- sų labdarybės įstaigas, teko ge- rai įsidomėti kaip Tamsta judi- nos tasai musų vaikelių vargas. Ir aš tikras, kad jeigu musų ša- lis gaus vis daugiau iš Ameri- kos maisto — tai tame daug Tamstos nuopelno. Vargingiau- sieji musų kvartalai Tamstai buvo geriau žinomi už būkoki- seną Kauno pilietį. Ir kaip tai

pasidarė skaudu, kuomet suži- nojome, kad Tamsta išvažiuo- jat iš Lietuvos ir savo Tėvynę. Skaudu — kaip skirianties su mylimu žmogum. Tamsta il- gai gyvensite musų atmintyje. Ir nusiramintiui tenka džiaug- ties viltimi, kad Amerikos Su- vienytose Valsstijose Tamstos as- menyje Lietuva igys dar vieną draugą, ir kad Tamsta ir savo Tėvynę sugrįžę neužmiršite musų, nenustosite varę musų sėlimo darba bi kokioj formoj. Užtat kupini dėkingumo Ame- rikos Suvienytosios Valssti- joms ir Tamstai asmeniniai spaudžiame Tamstai ranką, lin- kėdami kaip Tamstos Tėvynę- taip ir Tamstai kuogeriausios ateities.

(Pasirašęs:)

Petras Radzevičius, Kauno, Miesto Valdybos Narys Socialės Apsaugos Skyriaus Vedėjas.

Kaunas
Rugsėjo 11 d. 1919 m.

Kalėdos.

Visi laukia Kalėdų. Bet ar visi yra lygiai patenkinti tomis žie- mų šventėmis? Ar visi lygiai džiaugiasi sulaukę jų? Ne, ne visi...

Dalis žmonių išpuošia savo bu- tus kuopuikiais, parengia gra- žiausias eglaites, iliuminuoja jas įvairiomis elektros šviesomis. Visa tai daro didelio įspudžio žiūrėtojams. Ir tie žmonės yra patenkinti Kalėdomis. Jie džiau- giasi sulaukę jų. Bet kodėl — ir nesidžiaugti? Juk jie turi visa- ko perteklių, kas gali linksmin- ti juos.

Kita žmonių dalis, darbinin- kai, ir-gi laukia Kalėdų ir džiau- giasi sulaukę jų. Jie eina į švent- namį ačiūoti Augščiausiam, kad- da sulaukė švenčių. Tuli pamė- gđžioja turčius: puošia savo tam- sų namelį, rengia eglaitę, gami- nasi geresnio maisto ir visais galimais būdais stengiasi link- smiaus praleisti Kalėdų šventę.

Bet yra nemaža ir tokių, ku- riuos Kalėdos nei kiek nelink- smina. Jie neturi darbo, jie neturi drabužių, nėra kam jų priglau- sti. Šaltis ir badas — štai jų Kalėdų dovana...

Kodėl toki nelygybė? Kodėl ne visi vienodai gali džiaugties Kalėdų šventėmis? Juk darbi- ninkai viską pagamina, todėl jie ir privalo naudotis savo darbo vaisiais. O naudoties savo darbo vaisiais jie galės tik tada, kada supras, jog jie yra skriaudžia- mi tų, kurie nieko nedirba, o tik gyvena kitų žmonių praktitu.

Tegul darbininkai šiomis šventėmis pagalyoja apie tai, kodėl jie negali taip linksmai praleisti Kalėdas, kaip jų naudo- tojai? Maža to, tegul jie paly- gina savo padėtį su padėtim- tų darbininkų, kurie gyvena prieš juos.

Jeigu jie tatau padarys, jie at- ras, kad jų padėtis žymiai page- rėjo. O pagerėjo todėl, kad darbininkai ėmė burties į ata- tinkamas organizacijas. Ir juo darbininkškos organizacijos bus stipresnės, tuo darbininkų padėtis bus geresnė.

Užtat darbininkai privalo bur- ties į organizacijas ir kovoti su naudotojais. Tik kovos keliu jie pagerins savo padėtį, tik kovos keliu jie atsieks to, kad galės linksniau praleisti Kalėdas.

— J. B. Aglinskas.

Sveikatos Patarejas

Šitoje Naujienu vietoje bus spausdinami Jungtinių Valstijų visuomenės sveikatos biuro ve- dėjo, chirurgo Rupert Blue, pa- tarimai, kaip išlaikyti gerą svei- katą. Biuras apsiima laikrašty- arba laišku atsakyti į klausimus, turinčius visuomenės svarbos ir paliečiančius higieną, sanitaciją, apsaugojimą nuo ligų. Jis be- gi negalės atsakyti į grynai as- meninius klausimus ir duoti re- cepatų. Klausimus reikia adresuot- šitaip: Health Advisor, c/o Lith- uanian Bureau, 124 E. 28th St., New York City.

Rašant, reikia pažymėti, kurį laikraštį skaityt, taip, kad mes ži- notume, į kurį laikraštį siųsti at- sakymą su paaiškinimu.

SVEIKATA IR VENTELIACIJA

Kad gyventi mažai venteliuo- jimuose kambariuose nesveika, visi gerai supranta. Iš antros pusės higienistai tik dabar te- pradeda suprasti, delko bloga venteliacija yra nesveika.

Nuo senovės mokslininkai ir- šiaip jau žmonės manydavo, kad kambariuose blogas oras esti delto, kad juose atsiranda daug iškvėpuotų dalykų. Toksai ma- nymas buvo patvirtintas, kada- vienas tyrinėtojas paskelbė at- radęs kaip vadinamuosius "bu- riu nuodus", ir kada kiti tyrinė- tojai išrodė, kad blogos pasek- mės yra ne del pasidauginimo karbon-diozido ore.

Dabar yra gana gerai nustaty- ta, kad kvėpuotame ore nėra- nuodingų organiškių dalykų, ku- rie galėtų suteikti sveikatai blo- gų pasekmių. Beto, peržiūrėjus paskutinių metų tyrinė- jimus, pasirodė, kad venteliaci- jos svarbos paeina labiausiai iš- kontroliavimo drėgnumo, šilū- mos ir judėjimo apsupančio oro.

Chicago Lietuvių Vyrų Choras "BEDARBE" Tis darbininko grabų dirbėjo gyvenimo. Parašė Sofija Bela- je, rusų kalboje, vertė J. L. R.

Stato keturių veiksmų drama "BEDARBE" Nedėlio, Gruodžio 28 d., 1919 M. Meldazio, Svetainėje, 2242 W. 23rd Place

Pradžią lygiai 8:30 valandą vakare. Inžanga 35c, 50c, 75c, ir \$1.00 Šitas veikalas yra statomas pirmą kartą lietuvių kalboje, taigi yra labai puikus ir įdomus kiekvie- nam darbininkui; parodo koks darbininko gyvenimas; koks jo likimas ir kokia jo mirtis. Taigi gerbia- mių ir gerbiamosios, privačios kiekvienam darbininkui ir darbininkei pamatyti šitą dramą, nes yra pakviesti puikūs iš Chicago lietuvių artistai. D-gas Stankunas režisierius, dėda visas pastangas, kad- ta dramą atliktų kuopuikiais. Širdingai prašome visų atsilankyti, nes šitas vakaras bus puikusias iš- visu vakarų Chicagoje. Po programos bus šokiai iki vėlybos nakties. Nesivėluokite, nes lošimas prasidės lygiai paskirtu laiku. Kviečia...CHICAGOS LIETUVIŲ VYRŲ CHORAS.

Išpardavimas

Didelis išpardavimas auksinių ir sidabrinų daiktų, kaip- tai, laikrodžių, žiedų, branzalių ir kitokių daiktų už pi- giausią kainą; tai yra už tą pačią kainą kaip 3 metai atgal kainavo.

Taipgi Turiu Pardavimui Rakandų

Prieinama kaina parduodu 2seifus, 1 cash registerį, 2 wall cases, dzicgormeis- terio benčių, kiabnaftų ir vieną ofiso deską.

Pasiskubinkite nusipirkti kuogrečiausia, nes tuo sučėdysit keletą dolerių.

P. A. MILER

2128 West 22-nd St.,

Chicago, Ill.

Kuomet drėgnumas ir šiluma pakyla nors ir nedaug, ir jei oras pasilieka nejudinamas, su- mažėja jo fiziologinis veikimas del sumažinimo progos šilumai išeiti iš kuno.

Taigi svarbiausios ypatybės geros ventiliacijos yra: oro ju- dėjimas, jo šiluma ir tinkamas laipsnis drėgnumo ir šviežumo. Yra įsigyvenęs neprotinga bai- mę judančiojo oro. "Malonus vėjas", sako atsižymėjęs hygi- enistas, "yra vienas geriausių prietelių tam, kuris ieško sveika- tos. Didelis oro traukimas ei- nantis tiesiai ant kurios nors neuždengtos kuno dalies ir per ilgą laiką tą dalį nušaldydamas yra nepageidaujamas, bet ma- žas oro traukimas yra labai sveika."

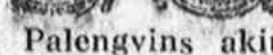
Daugumas iš mus laiko savo namų ir kambarius perkąstus. Šiluma neturi būti didesnė kai 70 O F., o gal būtų geriau, jei ji būtų mažesnė. Šioje šalyje taip plačiai vartojant karštojo oro ir žaro šildymo sistemas, oras musų namuose ir ofisuose žino- ma yra dažnai persausas. Tai y- ra didelis negerumas ir reikia to neprisileisti.

Po to visa, kas jau sakyta ir padaryta, faktas pasilieka, kad gausus šviežio oro leidimas per- tadarus langus yra vienas leng- viausių ir pasekmingiausių prie- monių užtikrinti gerą venteliaci- ją.

Atidarykit langus!

DR. VAITUSH O. D.

Lietuvius Akių Specialistas

Patengvins akių įtempimą, kuris- sli priežastimi galvos skaudėjimo, migrenos, akių spūtimimo, nervu- umo, skaudama akių karštį, atitai- o kreivas akis, nuolna kataraktą, dūtaiso trumparegystę ir tolgreyg- cę. Prirenka teisingai akinius. Vi- duose alstikimuose egzaminavimas- aroma su elektra, parodančia ma- jausias klaidas. Specialė atyda at- reipiama į mokyklos vaikus. Valandos nuo 12 iki 8 vakare. Ne- iedienais nuo 10 ryto iki 1 po piet. Ofisas 1553 W. 47th St., kampas- Ashland Ave. Tel. Drover 9860.

PRAKALBOS, DAINOS, TEATRAS, DEKLEMACIJOS IR BALIUS

Rengia

LIETUVISKA TAUTISKA DRAUGYSTĖ VIENYBĖ

MELDAŽIO SVETAINĖJE, 2242 W. 23rd PLACE

GRUODŽIO-DECEMBER 31 D., 1919,

Svetainė atsidarys 6 v. vak.; prakalbos prasidės 7:30 v. vakare.

Inžanga 75c., 50c., 35c., ypatai.

Meldžiamie visus lietuvius ir lietuvautes atsilankyti ant šio puik- aus vakaro, linksmai senus metus pabaigti ir naujų metų sulaukti. Kalbės "Naujienu" redaktorius D. P. GRIGAITIS. Dainuos Chi- cagos vyrų choras. Perstatinės "Daina be Galo" ir deklamacijos. Potan linksms šokiai tęsis iki vėlybam laiku.

Kviečia KOMITETAS.

Skaityk!

Kalėdų diena — didelių švenčių diena. O kad tą dieną tinkamai pažymėti, tai tą patį vakarą, taigi, gruodžio 25, LSS. 22-roji kuopa, rengia vieną šauniasių koncertų —

Kalėdinį Koncertą

M. MELDAŽIO SVET., 2242 W. 23rd Pl.

Pagalvok!

Jau kelinti metai kaip LSS. 22 kp. ren- gia Kalėdinis vakaras. Bet šis koncertas bus vienas puikiasis. Todėl pagalvok ir neužmiršk atsilankyti patį ir savo drau- gų atsivesti. Gerų vakarų retai tenigia- ma. Praleisti jį būtų didelė tamstai nuo- skauda.

Neužmiršk!

Neužmiršk, kad šiame Kalėdiniam Kon- certe dalyvauja patios gausiausios Chi- cagos dainininkų spėkos, o tarpe jų ir vi- su mėgiama "mažiukų kvartetas" (ku- riam įeina ir p. Stogis). Todėl neužmiršk juos pamatyti ir išgirsti. Nes juos išgirs- ti nori visi.

Isidomek!

Isidomek: LSS. 22-ros kuopos Kalėdinis koncertas prasidės LYGIAI KAI P VAL. PO PIETŲ. Po koncerto smagus balius- šokiai ir kitos įvairių įvairiausių pramo- gos. Grieš puiki Balako orchestra. Tikietų kainos tik 150c asmeniui. Kviečia LSS 22 KUOPA

KORESPONDENCIJOS

BALTIMORE, MD.

LSS. 14-ta kuopa šelpia moksleivį.

Gruodžio 16 d. LSS. 14 kuopos narių būrelis, susirinkęs dr. Mateliausko butan, besikalbėdami atsiminė ir moksleivio d. T. J. Kučinsko vargingą padėjimą. Prijaučiantis moksleivio vargams draugai suaukavo 6 dol. "Komunistai tečiaus sakė: "ką jie galės veikti, nei išde pinigų neturi..." Tiesa, dar "komunistai" visą LSS. 14 kuopos turtą tebevaldo, bet mums tas turtas visai nerūpi. LSS. 14 kuopa LSS. X-tam suvažiavimui pasiuntė \$5., o dabar d. T. J. Kučinskui \$6 išsiuntė.

Kuopa rengia d. P. Grigaičiui prakalbą sausio 9 dieną, 1920 Atletų klubo svetainėje. Visi at-

silankykite.

Gruodžio 13 dieną LSS. 25 kuopos buvo parengtos prakalboms Lietuvių Atletų klubo svetainėje. Kalbėtojas buvo iš Philadelphijos, V. Venckunas. Pasiklausyti to pamokslininko prisirinko apie 75 ypatų. P. Venckuno prakalba buvo iš 99 temų. Daugiausia pludo žymesnius visuomenės veikėjus. Apie tokių "kalbėtojų" prakalbas nėra ko daug rašyti. Reikia stebėtis, kad tas kalbėtojas nors nesugebi aiškiai pasakyti paprasčiausių žodžių, o vienok drįsta prieš publiką stoti. Pav., Venckunas nesako reakcija, bet "ereckije", "estrenomija", "paklas" ir tt. O gal kaippo "komunistas" nemėgsta taip ištart, bijodamas, kad tātai nebutų "socialpatriotiškai"? — Zigmas.

ROCKFORD, ILL.

—Gruodžio 6 dieną LSS. 29 ta kuopa statė scenoje vieno veiksmo komediją "Consilium Facultatis." Veikalėlis būtų neprasčiausias, bet vaidintojai silpnai savo uždavinius išpildė, juo blogiau, kad ir rolių nemokėjo, ir gaudė vien suflerius žodžius. Po vaidinimo buvo šokiai. Rockfordiečiai labai myli vaidinimus, tik gaila, kad aktoriai niekada nesirūpina geriau pasilavinti ir statomuosius dalykėlius įmano mai geriau atvaizdinti.

—Gruodžio 7 vietos LKS. 75 kuopa buvo surengus prakalbą Andriuliui, bet jo vieton atvyko Daugirda. Prakalba buvo lietuviškai komunistiška, tačiau kolijimų per daug nebuvo, kaip kitų čia iki šiol besilankančių komunistų "oratorių" prakalbose kad girdėdavom. Prieš prakalbą vietos L. S. J. L. choras, o taipiau ir E. Draugeliutės vedamas LMPs. 5-tos kuopos choras sudainavo po porą dainelių. Pažymėtina, kad LSJL choras jau antri metai vis tas pačias daineles dainuoja. Ar ne laikas būtų ir ką naują pasimokinti ir publikai duoti? Dar gražiai padėkdamo mažą mergaitę Ivanauškytę ir antras — Hausmanas. Pastarasis pasirinko savo deklamacijai tokių riebumų, kad biau buvo klausyties. Tokioms "deklamacijoms" nebent karčiamoj gali būti vietos, bet ne salėj nuo pagrindų. — Liudmila.

Maksin Gorki.

Rašytojas.

(Pasakaitė)

Gyveno-buvo išdidus rašytojas.

Kuomet jį peikdavo — jam rodėsi, kad jį peikia per daug ir neteisingai, o kada jį girdavo — jis manė, kad jį giria per mažai ir neišmintingai. Ir taip nuolatiniame nepasitenkime jis daryveno ligi to laiko, kada reikėjo mirti.

Atsigulė rašytojas į lovą ir ėmė kloties.

—Na, štai tau! Dviejų romanų neužbaigiau da rašyti... ir apskritai medžiagos da turiu kelias dešimčiai metų. Kad velnias kur pakaldotų tą gamtos dėsni ir kitas nesamones draugų su juo. Kokia kvailybė! Geri romanai galėjo išeiti... Ir sugalvojo gi tokias idiotines priedermes. Tarytum be to negalima! Ir visuomet tātai nelaiku ateina — apysaka neužbaigta... Jis — pyksta, o liga lauzo jam kaulus ir snabžda į ausį: —Tu — vedei netvarkų gyvenimą. Kodėl taip darei? Tu naktimis nemiegojai. Kodėl nemiegojai? Tu iš liudnumo gėrei, a? Ir iš linksnumo — taipgi?

Jis raukšlė, raukšlė, ant galo, mato — nėra kas daryti! Numojo ranka ant visų romanų ir — numirė. Labai nesmagu buvo — numirė.

Gerai. Numazgojo jį, gerai aprenę plaukus sušukavo ir padėjo ant stalo: išsiėmė jį, kaip kareivis — kulnes kruvoj, pirštai skyrėsi, — nosį nuleido, ramiai gulė, nieko neįjaudė, tik stebiasi: —Kaip keista — visai nieko nejaučiu! Tai pirmu kartu gyvenime. Pati verkia. Gerai, dabar verk, o budavo biskutų kas nepatinka — tuoj ant sienos... Sunus verkia. Nebus iš jo žmogus. Rašytojų vaikai visuomet šunims šeko piauči nuciina. Matoma, tātai kokis nors gamtos dėsni. Kiek tų dėsnių!

Ir štai — neša jį į kapines, bet jis jaučia: mažą žmonių teledį.

—Ne, tas jau per daug! — tarė jis sau. — Nors aš ir nedidelis rašytojas, bet literatūrą reikia gerbti!

Pasižiūrėjo iš grabo — ištikrų: lydi jį — priskaitant gimines — devyni žmonės, tame skaičiuje du ubagai ir lėmpų uždegiojas.

Tātai jį baisiai suezino: —Kokie kiaučės!

Tas dalykas jį taip judino, kad staiga jis atgimė, niekieno nepatėmytas išsoko iš grabo — jis buvo nedidelio ūgio žmogus, — nubėgo į barzdaskutyklą, nuskuto usus ir barzdą, pasiskolino iš barzdaskučio juodą šerėką, su lėmpų pažastimi, savo drabužių eilę jis paliko barzdaskučiui. Rašytojas veidas reiškė nepatenkinimą — visai gyvo!

Taip jis gulėjo ir mąstė ir vis stebėjosi savo indiferentiškumui — nebuvo pratęs taip elgties.

Ir iš žingeidumo net paklausė barzdaskučio:

—Ar nestebina jus tas keistas apsiirėškimas.

Bet pastarasis tik usus pasuko.

—Kas čia tokio? Juk mes gyvename tokioje šalyje, kur viskas galima. Prie visko jau pripratome...

—Bet visgi — numirėliaj persirengia...

—Toki jau mada! Priegtam koki jus numirėlis? Tik iš paviršiaus, o apskritai — ir gyvas to nepadarys! Dabar ir gyvieji yra mažiau apsuksūs, kaip jūs!

—Ar aš neperdaug geltonas?

—Visai ne! Juk Rusijoje gyvename — čia visiems riestai... Visiems žinoma, kad barzdaskučiai mėgsta kitus girti.

Atsisveikino rašytojas su barzdaskučiu ir puolėsi vyti grabą, kad paskutinį kartą išreikšus savo pagarbą literatūrai; prisivijo — palydovą pasidarė dešimtis, pasididino rašytojui garbė. Žmonės stebiasi:

—Žiūrėkite, rašytoją laidoja! O suprantantis žmonės eina pro šalį ir mano:

—Matoma, pradėdama jau vertinti literatūrą!

Eina rašytojas paskui savo grabą, lig literatūros sekėjas ir numirusiojo draugas ir kalbasi su lėmpų degiočiu.

—Ar pažinote nabašninką?

—Kaipgi! Šiuo-tuo pasinaudojau iš jo.

—Malonu girdėti!

—Taip. Musų užsiėmimas labai menkas atlyginimas — prisieina, kaip žvirbliui, lėsti, kur papuola!

—Kaip reikia tātai suprasti? —Paprastai?

—Žinoma, jeigu atsižvelgti į visokias teisybes, tai — nuodėmė. Tečiaus be apgavystės negelima gyventi.

—Hm. Jūs esate tame įsitikinę?

—Suprantama. Lektarna degė kaip tik priešais jo langą. Vienok jis per naktis savo kambarįj degindavo lėmpą. Tos šviesos pilnai pakakdavo gatvės apšvietimui. Todel man nereikėdavo deginti lektarną. O tātai teikdavo man pelno! Naujingas žmogus buvo!

Taip, — kalbėdamas tai su vienu, tai su kitu — jis dėjo ligi kapinių. Ten jam prisiejo kalbėti apie save, nes tą dieną visiems dantys skaudėjo. Mat, dalykas dėjos Rusijoje, o ten visuomet visiems kas nors skausia.

Neblogai kalbėjo, vienas laikraštis net pagyrė jį.

"Kas tai iš publikos pasakė nebologą kalbą apie nabašninką. Nors, tiesa, kalboj buvo perdėta rašytojas nuopelnai, kuris priklausė prie senosios mokyklos ir nieku būdu negalėjo pasiluosuoti nuo naivaus didaktizmo ir kitų ydy. Tečiaus kalba buvo jausminga ir suderinta."

O kada viskas užbaigta. Ir nebologai išėjo — viskas, kai reikia!

Čia jis visai numirė.

Štai kaip reikia gerbti savo užsiėmimą, nors tai būtų ir literatūra!

—Suprantate tātai, gerbiamej!... — Vertė K. Sėjikas

DR. C. K. KLAUGA
Dentistas.
NAUJIENŲ NAME
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Valandos: 9 — 12 ryto ir 2 — 9 vakare Phone Canal 257

Pinigai Lietuvon GALIMA SIŪSTI

LIETUVIŲ PREKYBOS BENDROVĖ IŠMOKA LIETUVOJE

100 Auksinų Už 5 Dolerius

t. y. 20 auksinų už kiekvieną dolerį.

Mes esame po valdžios kontrole ir kaucija. Persiuntimas gvarantuojamas.

Persiuntimą Jus Patįs Kontroluosite

Mes išduosime Tamstai čekį, kurį Tamsta pasiųsi pats laškurį Lietuvą. Su tuo čekiu Lietuvoje gaus pinigų. Šis budas yra greičiausias ir teisingiausias. Nieks pinigų negalės sulaikyti.

Siunčiant pinigus del persiuntimo siųskite čekiu arba Money Orderiu paduodami aiškų antrašą to, kam norite kad pinigai būtų Lietuvoje išmokėti, taipgi pats paduok savo aiškų antrašą. Už persiuntimą nieko nereikia extra mokėti. Už kiekvieną dolerį kurį mums prisiųsite, mes pasiųsime Lietuvon 20 auksinų.

Lietuvos Prekybos Bendrovė

Room 515 E.

120 Tremont Street,

Boston, Mass.

KAPITALAS \$200,000

PERVIRŠIS \$25,000

Siųskit Pinigus Lietuvon

Savo gentims ir

Padarykit Linksmas Šventes

Suteikdami jiems savo pinigiską paramą.

Mūsų bankas turi specialį pinigų stuntimo skyrių, per kurį galite išsiųsti pinigus Lietuvon labai prieinamą kainą. Lietuviai pas lietuvius!

Banko Turtas Virš \$1,800,000.00

Parankus — Stiprus — Saugus Bankas

VALDYBA

JOSEPH J. ELIAS, PREZ.
WM. M. ANTONIEN, VICE PREZ.
JOHN I. BAGDZIUNAS
VICE-PREZ. IR KASIERIUS.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

VALANDOS. — Kasdien nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Utar-ninko ir Subatos vakarais nuo 9 ryto iki 8:30 vakare.

Žmogus kasos galvą, kad palengvint niežėjimą. Kasimasi pasidaro papročiu, ir tuomet žmogus kasos nejučiams. Bet jis žino, kad jam niežti, ir visi kiti tą žino.

Vyrai ir moteris kenčia niežėjimą nuo pleiskanų, o kenčia, bereikalingai, nes tą niežėjimą galima lengvai pašalinti. Nebus daugiau niežėjimo, kasimosi, plaukų slinkimo ir kitų nesmagumų, įvykstančių nuo pleiskanų.

RUFFLES panaikins visus niežėjimus ir išvalys iš galvos visas pleiskanas. Paskui tik retkarčiais suvilgymas galvos apsaugą jį nuo pleiskanų atsinaujinimo.

RUFFLES yra maistinga maudynė galvos odai ir plaukams. Ji nesugadina nei jautriausios odos. Jūs negalite apsieiti be RUFFLES, jei turite pleiskanas.

Jūs aptekins parduos jums už 65c. bankute. Mes taipgi galime atsiųsti jums tiesiog, jei gausime nuo jūsų 75 centus pacho markėmis ar money order, kuriuos siųskite šiuo adresu:

F. AD. RICHTER & CO., 326-330 Broadway, New York

PATOĞUMAS

Suteikia daug naudos, sutaupo laiką. Džentelmoniškumo niekuomet nenustoja tas, kuris tik vartoja mūsų "Self Filling" fontanines plunksnas nupiginta kaina. Paprasta kaina 95c., \$1.00 ir \$2.25, o dabar 75c., 85c. ir \$2.00.

Ta atpiginta kaina tikrai bus iki 15 d. sausio, 1920 m. Reikalingi agentai.

FOUNTAIN PEN DEPT. No. 1.

3238 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

Rusiškos ir Turkiškos Vynos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902.

3514-16 W. 12th ST.

Arji St. Louis Ave.

CHICAGO, ILL.

PLUNKSNOS

Geriausios, kokias tik gali pirkti

Patįs geriausi pukai \$1.89

Geriausios žasų

plunksnos 1.39

Jauniklių žasų 69c

BECK'S DEPT. STORE

3323 S. Halsted St., Chicago

Reikalaukit sampelių.

Alus Degtine Vynas

Pilna formula ir pilnas pamokymas, apimantis padarymą naminio distiliuotuvu ir veikimą su juo, už \$1.00. Rūgint, tikrasis alus, parinktinai vynai užtikrinama.

TIKROS PREKES

Ne kokie nudaviniai. Mes pirmiausia darėmė alų ir degtines, Formulos įstatymiskai galima siųsti patį. Veik greitai. Pasiųsime gavę \$1.00 Money Orderiu ar pinigais.

William Klaes Institute, Dep. 85, Milwaukee, Wis.

Telefonas Pullman 856.

DR. P. P. ZALLYS

Lietuvis Dentistas

10657 Michigan Ave., Roseland.

Valandos: 9 iki 9 vakare.

VAKARŲ RENGĖJAI,

TĖMYKITE!

Jums trūksta naujų veikalu perstatymui scenoje ateinančių sezonui. Tai štai jums maloni žinia: Puiki komedija, kurią kiti syk lošė Chicagoje Dramos aktorai ir kurios niekur negalima buvo gauti, dabar tapo atspaudinta ir ją galima bus lošti visur. Tai komedija —

AUKSO VERSIS.

Naujių knygynas įsigijo šitos komedijos knygelių geroką punda, idant greitai patarnavus visiems lošėjams, kaip Chicagoje, taip ir kituose miestuose. Knygėlės kaina 15c. Veikala statant scenoje, reikia turėti 6 knygeles. Kaip patarnavimą artistams Naujių knygynas perkan tiems 6 knygeles antsyk parduos jas už 75c. Skubinkite su užsakymais. Siųskite savo užsakymus kartu su pinigais adresu:

NAUJIENOS

1739, South Halsted Street

Chicago, Ill.

APIE VISA PASAULI SU

MAŽAI IŠLAIDU.

Ar jūs norit matyti kaip didžiojo karės kariavo Francijoje, Rusijoje, Italijoje, Galicijoje, Belgijoje, Rumunijoje, Lenkijoje, Serbijoje, Austrijoje ir Turkijoje? Ar jūs norit matyti kaip aeroplanai kariavo ore. Ar jūs norit matyti kaip submarinos kariavo po vandeniu? Jūs galite tai matyti savo namuose su mažai išlaidų. Mes gavome labai daug naujų karės paveikslų Stereskopui. Kuomet jūs žiūrite į tuos paveikslus per Stereskopą, jūs įsivaizdinat, kad jūs esate tikrame karės lauke ir viską matote savo akimis. Stereskopas, kurį jūs matote šiame paveikslėlyje kainuoja tik \$1.

200 skirtingų karės paveikslų tik \$3.00. Mes taipgi turime ir kitų labai žingeidžių paveikslų Stereskopui, būtent: Kelionė apie pasaulį, 500 paveikslų iš skirtingų dalių pasaulio su puikiausiomis scenerijomis, kainuoja tik \$7.00. Užganėdinimas gvarantuojamas. Pasiųskite tik \$1.00 kaip rankpinigį jūsų užsakymui, o kitus pinigus jūs užmokėsite kuomet pasio nešiotojas atneš jums į namus. Neatidėliok, bet šandien iškirpk šį apgarsinimą, prisiek \$1.00 prie jo ir siųsk:

BAZAR AND COMPANY
34 E. 7th St., Dept. L.
New York, N. Y.

Skaitykite ir Platinkite
"NAUJIENAS"

NAUJIENOS

LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST., CHICAGO, ILLINOIS. Telephone Canal 1506

Vol. VI. -- Dec. 24, 1919 -- No. 302

Subscription Rates:

\$6.00 per year in Chicago.
\$5.00 per year outside of Chicago.
\$7.00 per year in Canada.
2c per copy.

Entered as Second Class Matter March 17th, 1914, at the Post Office of Chicago, Ill., under the act of March 3rd, 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus nedidelius. Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill. — Telefonas: Canal 1506.

Užsienio kaina:

Chicago — pašto: Metams \$6.00
Pusei metų 3.50
Trims mėnesiams 1.85
Dviem mėnesiams 1.45
Vienam mėnesiui75

Chicagoje — per nešiotojus: Viena kopija 02
Savaitei 12
Mėnesiui 50

Suvenytose Valstijose, ne Chicago, pašto: Metams \$5.00
Pusei metų 3.00
Trims mėnesiams 1.65
Dviem mėnesiams 1.25
Vienam mėnesiui65

Lietuvon ir kitur užsienioose: (Atpiginta)

Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Pinigus reikia siųsti Pašto Money Orderiu, kartu su užsakymu.

Lietuvos valdžios rėmėjams.

Tie, kurie šaukia žmones remti Lietuvos valdžią, turėtų štai ką paaiškinti:

Ar jie gali užtikrinti, kad dabartinė Lietuvos valdžia taurinau šalies labui? Žinios, kurios ateina iš Lietuvos, rodo, kad ta valdžia savo politikoje vadovaujasi visai ne liaudies reikalais, o asmeniškais motyvais. Ministeriai ir valdininkai pelnosi iš žmonių, imdami augstas algas.

Jie pritrėvė valdiškų vietų daugiaus negu reikia. Į tas vietas jie skiria žmones ne pagal jų gabumus, o pagal politines jų pažvalgas.

Kariškos ir civilės vyriausybės vietose, dažnai net labai atsakingose, sėdi daug žmonių, kurie priitaria lenkų šoviniams ir rusų reacionieriams.

Ar Lietuvos valdžios rėmėjai daro ką nors, kad tuos blogumus pašalintų?

Jie turi žinoti, kad didžiausi Lietuvos engėjai yra dvarininkai. Bet Lietuvos valdžia nesirūpina tuo, kad nulaūžus dvarininkams ragus. Ji nedaro nieko, kad aprūpintų mažžemius ir be žemius valstiečius žeme. Ji neliečia dvarininkų lobių, o valstiečius apkrauja sunkiais mokesčiais. Dvarininkams ji net duoda augstų vietų šalyje ir užsienyje (pav. grafas Tiškevičius yra paskirtas Lietuvos pasiuntiniu Londone).

Ar Lietuvos valdžios rėmėjai gali užtikrinti, kad tokia praigastinga liaudžiai politika nesitęs nuolat? Juk ta valdžia nešaukia Steigiamojo Seimo, neduoda žmonėms progos pasakyti savo žodį apie šalies reikalus ir paskirti tokią vyriausybę šaliai, kuri jiems tarnautų.

Ar Lietuvos valdžios rėmėjai darys ką nors, kad prispyrus jį nusilenkti žmonių valiai?

Jie iki šiol nedarė nieko panašaus. Jie tikrai reikalaujo, kad amerikiečiai duotų pinigų tos valdžios reikalams ir pasitiktų jai.

Toks elgimasis juk veda prie to, kad nedemokratinė, egoistiška, ponams tarnaujanti Lietuvos valdžia dar labiaus įsigalės ant žmonių ir visai nebepaisys jų valios.

Ar Lietuvos valdžios rėmėjai nori, kad Lietuva, tik ką pasiluisavusi nuo carinės ir kaizeriškos priespaudos, patektų po nauju jungu?

Apžvalga

"KOMUNISTUS" BRAUKIA IS LDLD.

"Keleivis" rašo:

LDLD. 2 kuopa So. Bostone pereitą nedidelį turėjo susirinkimą ir didele balsų didžiuma nutarė išbraukti visus komunistus, kurie niekina socialistus ir balsavo už komunistų kandidatus į LDLD. Centro Valdybą.

Nėgana to, susirinkimas nutarė suspenduoti dabartinę LDLD. Centro Valdybą, nes jos nariai (išskyrus K. Liutikų ir S. Michelsoną) dabar ne priklauso nei prie LSS., nei prie Socialistų Partijos, o konstitucija sako, kad valdybos, nariai gali būti tik tie, kurie priklauso prie LSS. arba Socialistų Partijos.

LDLD. 2 kuopos susirinkimas praneša visų žiniui, kad dabartiniai Centro viršininkai nesiskaito daugiau LDLD. nariais ir neturi teisės nieko draugijos vardu veikti. Ruošiamas dabar jų LDLD. "susirinkimas" New Yorke "konstitucijos pataisyti" yra nelegalis darbas ir LDLD. nariai neprivalo į tai kreipti jokios domos. LDLD. turės paskirti laikiną Centro Komitetą.

"LAISVĖS" KLASTA.

Brooklyno "komunistų" organas paduoda kaip ištrauką iš "Naujienu" sekamus žodžius, padėdamas juos švėtimženkliuose:

"Kas yra priešingas dabartinė Lietuvos valdžiai, kas atsisako ją remti, tas yra Lietuvos išdavikas."

"Laisvė" nenurdo, iš kokio "Naujienu" numerio ir iš kokio straipsnio ji tuos žodžius paėmė, kad skaitytojai negalėtų pasiteirauti, ar ji sako tiesą.

Bet kiekvienas, kuris skaito "Naujienu", žino, kad ta neva citata yra begėdiška "Laisvės" falsifikacija.

PLUNKSNOS BANDITAS.

Lapkričio 12 dieną, tuoj po to, kaip angliakasių viršininkai nusilenkė prieš teismo paliepiną atšaukti streiką, "Naujienu" rašė, kokios iš to gali būti pasekmės. Tarp kitko jos pasakė:

Nusilenkimu prieš valdžią unijos viršininkai įgijo teisę reikalauti, kad valdžia prisiprėtų kasyklų savininkus eiti iš derybas su darbininkais.

Šitie žodžiai buvo niekas daugiau, kaip konstatavimas (nurodymas) aplinkybių, kuriose tuomet buvo streikas. Buvo aišku, kad angliakasių unija nesitiki išgauti visų savo reikalavimų (60 nuoš. algų pakėlimo, 6 valandų darbo dienos ir 5 darbo dienų savaitėje). Valdžia užgule ant jų po ta priedanga, kad jie nenusileidžia ir stato į pavojų "publikos" gerovę. Tuo-gi tarpu užsipyrimas buvo ne angliakasių pusėje, o kasyklų savininkų. Šitokiose tai aplinkybėse unijos viršininkai ir nutarė nusilenkti teismui. Tuo žingsniu jie ištraukė pamatą iš po kaltinimo, buvęs jį nieka neatsižvelgė; užsipyrimų, neatsižvelgiančių į visuomenės gerovę, roliję atsidurę ponai kapital. Angliakasiai dabar galėjo pasakyti valdžiai: "Ne mes kalti, kad

streikas tęsiasi, o kasyklų savininkai; imkite juos už keteros ir priverskite apsvarstyti mūsų reikalavimus."

Tai visa augščiaus minėtojo sakinio prasmė. Bet "komunistų literatūra" J. Baltrušaitis padarė iš jo, buvęs "Naujienu" skelbia tokią teoriją, kad teises galima įgyti "tik nusilenkimu prieš augstesnę spėką". Apie tai įsiai rašo jau antru kartu "komunistų" spaudoje. Kuomet mes aiškiname vien tam tikrą atsitikimą, tai įsiai pasakoja, buvęs pagaminę tokią taisyklę, kurios darbininkai privalo visuomet laikytis: ne kovot už savo teises, o nusilenkimu stengties įgyti jas. Ir kad dar labiau iškreipus "Naujienu" mintį, tai įsiai tyčia pridėjo žodį "tik"; reikiška, "Naujienu" teorija esanti tokia, kad niekas o niekas daugius negali pagelbėti darbininkams, kaip "tik" nusilenkimas.

Šitaip bauriai suklustuot oponento mintį gėdintusi kiekvienas padorus žmogus. Bet J. Baltrušaitis klastos bjaurumas yra dar didesnis, negu ant pirmos pažūros išrodė. Tame-pat straipsnyje, kurio žodžius įsiai iškreipė, yra nurodyta ir blogoji pusė minėtojo angliakasių viršininkų pasielgimo.

"Naujienu" sako, kad unijos vadovai tikisi daugiaus laimėsi nusilenkimu valdžiai, negu pasipriešinimu.

"Vienok — 'Naujienu' teisia toliau — daugiaus angliakasių manys kitaip. Jiems rodysis, kad tas nuolankumas buvo bereikalingas. Daug rasis ir tokių, kurie tikės, kad 'vadovai pardavė streiką'. Šituo žvilgsniu tasai unijos viršininkų žingsnis yra labai pavojingas; įsiai gali išsukti suirutę unijoje.

"To žingsnio blogumas yra da ir tame, kad įsiai padrasins valdžią ir ateityje 'indzonkėnais' ardyti darbininkų streikus."

Tai ve ką "Naujienu" pasakė apie tą nusilenkimą. O "komunistas" Baltrušaitis skelbia, kad jos išgarbino nusilenkimą, kaip vienintelę priemonę įgyti teises!

Mes jau daug kartų esame pastebėję, kad tas "literatas" besąžiniškiausiu būdu iškreipia "Naujienu" mintis ir priakišioja joms tokių dalykų, kurių jos niekuomet nėra sakiusios. Esame todėl pagalios priversti duoti tam be gėdos, be sąžinės ir be doros sutvėrimui vardą, kurio įsiai užsiėmė: plunksnos banditas!

MIRĖ VINCAS KAPSUKAS (MICKEVICIUS.)

"Darbas" (kuris eina Kaune) rašo lapkričio 23 d. numeryje: Iš Smolensko per Vilnių atėjo žinia, kad ten mirė "Laikinosios Kariškos-Revolucinės Darbininkų ir Valstiečių Valdžios" Lietuvai ir Gudijai" pirmininkas V. Kapsukas (Mickevičius).

"Darbas" paduoda trumpą jo biografiją, kurioje tečiaus yra keletas klaidų.

Vincas Mickevičius (arba Mikus, kaip įsiai kartais pasirašydavo) gimė Budviečių kaime, Pajevonio valsčiaus, Vilkaviškio apskrityje. Mokinosi penkerius metus Mariampolės gimnazijoje, paskui įstojo į Seinų seminariją, iš kurios buvo pašalinintas už lietuviškų raštų laikymą.

Apsigyveno Mintaujoje ir ren gėsi laikyti egzaminus iš 6 kleisų gimnazijos, bet daug laiko praleisdavo "lietuviystės" agitacijai ir prie egzaminu neprisirėngė. Agitavau gimnazijos mokinius ir buvo narys, slaptois jų draugijėlės, kuri jo iniciatyva priėmė Vinco Kudirkos vardą.

Mickevičius buvo didelis Kudirkos (Kapsos) garbintojas ir paėmė nuo jo pseudonimą "Kapsukas"; pirmiaus įsiai po savo raštais dažniausia pasirašydavo "Vincas Vilkas-Pilkas". Vėliaus Mickevičius iškeliavo į užsienį. Gyveno Tilžėje ir Berne (Šveicarijoje). Čia įsiai įstojo į "liuosu klausytojų" ir univer-

sitetą; norėjo patapti tikru studentu ir rengėsi prie įstojamojo egzaminų, bet nelaikė jo. Iš užsienio dažnai slapta parvažiuo davo į Lietuvą, gabendamas literatūrą, ir vesdavo agitaciją tarpe besimokinančios jaunomenės. Ėmė leisti laikraštį "Drauga" ir jo palaikymui tvėrėtiuo vardu organizaciją. Prasiadėjus Rusijos revoliucijai 1905 m., ta organizacija leido atsisaukimus ir platinio Lietuvoje ragindama "ardyti geležinkelius, kirsti telegrafų stulpus." Paskui ji tečiaus pakrypo į Socialistų pusę ir įstojo į Lietuvos Socialdemokratų Partiją. Budamas partijoje, Kapsukas tečiaus labai nesutikdavo su kitais jos vadovais ir nuolatos varydavo aštrius ginčus su jais, ypač su Janulaičiu (Lizdeika), kuris redagavo partijos organą "Darbininkų Balsą." Kada L. S. D. P. ėmė leisti savo laikraštį Lietuvoje, tai Kapsukas dalyvavo jų redagavime.

Rudenyje 1905 m. Kapsukas pateko į kalėjimą. Tapo nugalėntas į Kalvariją, paskui į Suvalkus. Iš tenai jį paliosavo draugai, padarę ginkluotą užpuolimą ant ligonbučio, kuriame įsiai buvo laikomas Pabėgęs į užsienį, įsiai tečiaus neužilgo atvyko į Vilnių. Čia jį suareštavo antru kartu ir nuteisė katorgą. 1914 metais įsiai gyveno kaip tremtinis Sibire, bet iš tenai pabėgo. Nukeliavo į Škotiją ir japo paskirtas "Rankpelnio" redaktorium. Tenai jau įsiai ėmė rodytis "kairiuoju" ir kovot prieš "social-patriotizmą" ir "oportunizmą". Atvykęs Amerikon, įstojo į "Kovos" redakciją ir ėmė čia "mobilizuoti" "kariuosius". Jo užsivarinėjimai ką-tik nesuskaldė LSS. IX-ame suvažiavime.

Kilus Rusijos revoliucijai, įsiai išvažiavo į Petrogradą ir tenai organizavo Rusijos Bolševikų Partijos Lietuvių Rajoną. Bendradarbiavo "Tiesoj" ir kituose bolševikų laikraščiuose. Įsikurus "Lietuvos ir Gudijos Tarybų Vyriausybei," Kapsukas buvo jos pirmininkas.

Nuosakių socialistinių įsitikinimų Kapsukas niekuomet nepatyrė. Nors įsiai ketėta metų ir skaitė save socialdemokratu, bet jo idėjos buvo daugiaus maištininko valstiečio, negu industrinio proletaro. Jo būde buvo didelis palinkimas prie komandavojimo. Bė įsiai buvo darbštas ir energingas veikėjas, daug nukentėjęs ir pirm laiko pabai gės savo amžių kovoje už liaudies laisvę.

"Stukmeisteriai".

[Iš "Socialdemokrato"]

Taip žmonių daugybės apyrciai, bet pasitaiko asmenys, kurie be jokio sunkumo gali su savo veidu daryti ką tik norėdami. Ilgu mitinimos keliu jie pasiekia tokio tobulumo, kad pusę jo veido gali reikšti didelį nuliudimą, net verkti, kitagi pusę tuo pačiu laiku moka juoktis, viena pusė esti maloni, kaip saulės spinduliai, gi kita rusli, kaip pats Vilgelmas savo žlugimo valandoj. Tokie veidai iš eilės gali darytis panašus į visai kits kitam nepanašius žmones tiek, kad net sunku esti atskirti, kuris yra tikrasai asmuo ir kuris artistas.

Pasidare tokiais "stukmeisteriais," minėtos rusiš žmonės imma važinėties po miestus ir jomarkus ir rodydami žmonėms savo gabumus, randa pinigų.

Tokiais "stukmeisteriais" mūsų visuomenės gyvenime imasi būti mūsų klerikalai, kitaip sakant krikščionys-demokratai. Tame amate jie praktikuojasi, galima sakyti, nuo pat gimimo dienos. Pirsiminkim nors svarbiausius Lietuvos gyvenimo momentus ir kaip tais atsitikimais nusistatydavo mūsų klerikalai. Prieš 1905 metų Rusijos revoliuciją, kuomet Lietuvoj caro žandarai gniužino visuomenės ir politikos gyvenimą, klerikalų užsieniuose leidžiamas laikraštis "Tėvynės Sargas" parašė straip-

snį, kuriame siekimas Lietuvai autonomijos buvo pavadintas vaikų arba neišmanėlių darbu. Autonomijos obalsį buvo tuomet iškėlę Lietuvos socialdemokratai. Atėjo 1905 metai ir tie patys klerikalai didžiajam Vilniaus seime, kruštinė mušdamiesi sakėsi, kad jie stovį ne tik už Lietuvos autonomiją, bet ir už pačią revoliuciją, tik ne kruviną.

Pirmai revoliucijai sugniužus ir vėl įsigalėjus Lietuvoje pikčiausiai reakcijai, klerikalai vėl puolė caro biurokratų glėbį, mindami po kojų tai, prieš ką vakar galvas lenkė. Tuomet jie vėl sakosi savo laikraštį "Drauga," Kaune leidžiamam, kad lietuviai esą tik kampininkai cariškosios Rusijos.

Didžiojo karo metu mūsų klerikalams, kaip ir kitiems, teko persidalinti į dvi daly ir gyventi įvairiose kiti kiti priešingose sąlygose. Vienį jų veikė revoliucijon įėjusioj Rusijoj, kiti vokiečių Junkerių žudomoj Lietuvoj. Tuomet krikščionys-demokratai gavo progos pirmą kartą parodyti mūsų visuomenei "štuką" su politiniu savo veidu. Kuomet klerikalai Rusijoj dėjosi griežiausiai Lietuvos respublikos šalininkas, tuo pačiu laiku klerikalai Lietuvoje ne tik stovėjo už monarchiją, bet pasiskubino sukalbėti Urachą Lietuvos karaliūm ir jau buvo pradėję jį lietuviškų poterių mokinti. Vadinas, viena veido pusė buvo panaši į Vilgelmą, gi antara į Vilsoną ir tai tuo pačiu laiku.

Revoliucija sumaišė visus poterių. Kuomet karaliū vainikai ėmė gatvėmis riedėti, nebeatogu buvo būt monarchistais, ir dvilypis mūsų klerikalų veidas subėgo vienan, — kad ir surugę, jie ėmė rodytis respublikos šalininkais.

Bet daugiausia savo "štuką" krikščionys-demokratai rodo vadiniam mūsų gyvenime, važinėdami po šv. Lietuvos jomarkus ir atlidus. Viena jų dalis, apsidrėžus varguolio nudryzusia sėrmėga ir apsiujuosus "demokratumo panėtu, nuolat kalbina Lietuvos darbo žmones, verkia del jų vargų, tvėria darbininkų organizacijas, imasi ginti jų reikalus, konkuruodami kuone su komunistais. Antroji dalis, gražiai nupenėtai, ir gerai nusuktai veidais, gerai pasiutais švarkais ar sutanomis vilkini, telkia apie savę stambius ukininkus, įvairius vertelgas, dvarininkus ir dvarininkėlius, bankininkus ir pramonininkus ir su jais sutartinai varo politinį ir ekonominį "biznį". To biznio uždavinys, — pagrobti Lietuvos darbininkams jų teisę būti šeiminingais naujai kuriamo Lietuvos gyvenimo ir po senovei viešpatuoti jame. Vadinas, ir čia dvilypis veidas, — viena pusė verkia del darbo žmonių vargo, gi kita ciniškai iš jų juokiasi.

Kuomet tvėrėsi p. Galvanau-sko kabinetas, klerikalai vėl išėjo viešon eikštėn gerbiamai publikai naują "štuką" parodyti. Tuomet krikščionys-demokratų partija neva atsisakė kabinete dalyvauti ir rusčiai antakius sutraukus tartum ruošėsi stoti prieš naują valdžią. Tečiaus žymėnėmis savo nariams ji leido "paimiti ministerijų vietas, da-gi šiuo laiku svarbiausioj. Virdaus reikalų Ministerijoj.

Jūs, Lietuvos darbininkai, gal paklaustie, kur gi tikrasai ne scenoj rodomas klerikalų veidas? Sekit blaivomis akimis jų darbus ir greitai pažisit, jei dar nėsate pažinę, o mes pasistengsime jums padėti. Neužilgo prasidės ripkinų agitacija į Steigiamąjį Seimą, ir saviavaldybės įstaiga. Krikščionys-demokratai uolai lankys mūsų viešėntėjusių šelpimo komiteto narys. Taip elgiasi mūsų "prakilnioji" talkininkė, kuri Francijos vadovaujama ir Anglijos remiama norėjo Hapsburgų ku-

Pasaulio Darbininkų Judėjimas.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill. Dec. 24, 1919 as required by the act of Oct. 6, 1917

ARGENTINA.

Buenos Aires.—[Reorganizuojasi transportacijos darbininkai]. Pasak "Marine Worker," daroma pastangų reorganizuoti transportacijos darbininkai. Tas darbas pavesta Internacionaliom komitetui, kurin ineina šių šalių atstovai: Anglijos, Francijos, Belgijos ir Skandinavijos šalių.

Pastovl Federacijos organizacija bus kontroliuojama Centralinio Komiteto, kuris iš penkių skirtingų šalių atstovų.

Federacijon galės pirklausti penkių rūšių darbininkai: (1) jureiviai; (2) geležinkeliečiai; (3) prieplaukų darbininkai; (4) vidujinės navigacijos darbininkai, ir (5) visi, kurie dirba prie transportacijos darbų.

RUSIJA.

Paryžius.—[Trys milijonai su viršum organizuotų darbininkų]. Augščiausioji Sovietų Rusijos Ekonomijos Taryba paskelbė skaitlines, kurios rodo, jog ligi šiol Rusijoj jau susibūrė į unijas ir sindikatus trys milijonai su viršum darbininkų. Sulig užsiėmimais darbininkai skirstoma sekamai:

Audėjų 714,000
Geležinkeliečių 450,000
Plieno darbininkų 400,000
Odos pramonė 225,000
Prie transportacijos 200,000
Siuvėjų 150,000
Prie maisto gaminimo 140,000
Budavotojų 120,000
Pašto ir telegr. darb. 100,000
Įvairiose pramonėse 200,000.
Nemaža darbininkų yra susibūrusių į profesines sąjungas ir smulkesnėse pramonėse. Tuo būdu organizuotų darbininkų skaičius siekia 3,442,000.

VENGRIJA.

New Yorkas.—[Terorizmas]. New Yorko laikraštis "Globe" gruodžio 10 d. savo redakciniam straipsnyj rašo apie rumunų šėmynkavimą Vengrijoj. Tarp kita ko ten sakoma:

"Sulig neseniai gautomis žiniomis, Vengrijoj dedasi baisiausių dalykų. "Žmogžudystė yra paprastas dalykas; net moters ir jaunuolių yra pliekiami rykštėmis, areštuojami ir laikomi kalėjimuose be jokio teismo. Rumunai įsteigė špiegystę ir špiegais daugiausia esti prasižengęliai ir kriminalistai, kurie liko paliuosuoti iš kalėjimų tuo tikslu, kad užėmus špiegų vietas.

"Baudimas rykštėmis.—Apie porą mėnesių atgal burys jaunimo važinėjos netoli A—Visa kompanija liko areštuota ir nu bausta rykštėmis. Neduota jokio paaiškinimo, už ką juos bausta. Du vyrai Z. ir N., kurie ką tik apleido ligoninę, liko nu bausti rykštėmis. Kelioms dienoms praslinkus N. numirė.

"Vieną penktadienį burys kareivių apsupo sudžią B—Paimta 250 nelaisvių. Ir rumunai tuoj juos nužudė barbariškiausiu būdu. Visų pirma jie išren gė intinuos, o paskui badė juos durtuvais.

"Sodžiuoj N. buvo užmušta 200 kaimiečių už tai, kad jie priešinosi atėmimui grūdų ir gyvulių. Paskui visas sodžius liko sudegintas.

"Ant laikraščių yra uždėta aršiausi cenzura. O apie žūdžio ir susirinkimų laisvę negali būti ir kalbos.

"Jeigu tasai raportas atsineštų į bolševikus, tai mes tuoj pakeltume didžiausį triukšmą ir be paliovos kalbėtume apie bolševikų nuozmumus. Bet tie barbariški darbai priklauso niekam kitam, o tik mūsų talkininkai Rumunijai. Ir apie tai rašo Dr. Munro, del karės nukentėjusių šelpimo komiteto narys. Taip elgiasi mūsų "prakilnioji" talkininkė, kuri Francijos vadovaujama ir Anglijos remiama norėjo Hapsburgų ku-

nigaikštį, Juozą, padaryti Vengrijos valdžios galva. Tam sąmokslui, pasak Scott Mowrer, priešinasi tik Italija."

Taip sakant.

—Kad ir negausus delegatais buvo X-tasis LSS. Suvažiavimas Chicagoje, bet "komunistiškiems" smalinio instituto smalininkams jis tiek šalto vandens ant įkaitusių sprandų užpylė, kad vargšai duri savo brokliniško seimo nutarimų ir savo "komunistų" vardo iššizda...

—"Komunistas" (ką-tik iš aidoblistų persikrikštijęs) Kukutis, debatuodamas su aidoblistu Brijumu, komunistų programą taip iššaiskino: "Komunistų tikslas," sako jis, "yra sukelti revoliuciją, ale kad revoliuciją sukelti, tai pirma reikia sukelti tarp darbininkų neapykantą, pasėti tarp jų demoralizaciją, kad jie užsidegę kiltų prieš visą dabartinį surėdymą."

Ar jūs manot, kad besiklausantis "komunistai" užprotestavo šitokiam idijotiškam pliauškimui? Anaipol! Dar delnais plojo! — Kovas.

Moksleivių atydai.

Paskutiniame "M. K." leidime p. J. T. Vitkus, pasitraukdamas nuo vedimo "M. K." patapinio pranešimą ir prašė, kad visi "M. K." bendradarbiai ir nariai siųstų visus rašinėlius man, kaip naujam "M. K." vedėjui; bet kad p. Vitkus nepada vė mano adreso, vargiai ar kas žino kame aš esu.

Del tos tai priežasties, kad padavus savo adresą, ir iš savo pusės paprašyti visus "M. K." rėmėjus ir narius siuntinėti rašinėlius žemiaus paduotu adresu, yra tikslas šio rašymo. Taip jau geidžiu ir kviečiu kiekvieną, kad rašinėtų taip dažnai kaip kuris gali.

Su tikra pagarba, P. G. Luomans, naujas "M. K." vedėjas, 123 So. Winchester ave., Chicago, Ill.

KAZIMIERAS GUGIS ADVOKATAS

Vada visokių reikalų, kaip kriminalinių, taip ir civilisokse teismuose, dar visokių dokumentus ir popierius.
Namy Ofisas: 127 N. Dearborn St.
3323 S. Halsted St. Ant trečioj laujy
Tel. Drove 1319 Tel. Central 3411

DR. A. MONTVID

CHICAGO
Lietuvis Gydotojas ir Chirurgas
25 E. Washington St.
Marshall Field Annex
18th fl. Rūmai 1827
Phone Central 3362
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto

2121 North Western Ave.
Valandos: 6 iki 8 vakare.
X-Spinduliai. Phone Armitage 2010
Rezidencijos telefonas West 6126

Telephone Drove 5052

Dr. A. Juozaitis

DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val vakare. Nedėlioms pagal sutarimo.
3261 So. Halsted St. Chicago, Ill.

Phone Canal 1043

HOERBERS HALL

PULKI SVETAINĖ
2131-35 Blue Island Avenue.
WM. VORSATZ, Savininkas

Pinigais už

Laisvės Bondsus

\$50, \$100, \$500, ir \$1,000.

Krause Valstijinis Taupymo BANKAS

1341 Milwaukee Ave.,
Bankas atdaras subatomis iki 8 val.
Arti Paulina gat.
Turtas virš \$200,000.00.
Apskrita bankininkystė.

LAISVĖS BONDSAI

Mokame Grynaus:
1-mas \$50 Bondsas \$50.25
5-tas \$50 Bondsas \$50.25
2, 3 ir 4 užaugčiausia kaina
J. S. JURIK & CO.
2003 W. 47 St. art. Robey.
Atdara pamedėlais, Kettergais ir
Subatomis iki 9 val. vakare.

Kledenės.

Išvakari. Pailsus diena akis merkia. Saulėleidių auksinių varų ugnis gesta; Nakties tamsa juodais šešėliais dengia miestą. Žaislų ir saldų atsilisio ramumą teikia.

Lyg vilko akys, žiburiai iš kožo namo. Aht galvių, ant tiltų, ir sodūs šviesų lieja; Jų skaičius vis kas sykis auga, vis didėja į simtatukstantinę ugnių panoramą.

Danguj viena po vienos lygskios žvaigždės renkas. Tarpe kiltų draugių jos ima savo vietą; Šviesioms skylutėms dailiai puošia platų sieta. Gamtos neaiškios stebuklingai vikrios rankos.

Ore tyku. Pro langus skrenda pluoštos vėjo, Ir retkarčiais man veidą glosto, pakulena. Namai! pusiau tūsti; po du, po tris, po vieną. Visi miestai įsijot smagumų jie išėjo.

Ir taip iš vakaro į naktį laikas plaukia, Neaiškiai, lyg kad dumai uko juoroj, nyksta; O mano draugas-kambarys patylos pyksta, Ir kažko tikis iš manęs, sielotas, laukia.

Ilgu vienam, klaidioj tyloj skausmus kentėti, Vis tikrint sau, kad tai agonijai bus galas; Nes slapta balsas aiškiai sako: "Melas! Melas!" Veltui bandyt akis užmerkti ir užnigti...

Vienok, galop mintis išspruko iš nelaisvės Ir lekia ten atgal, į praities bedugnę; Išnauja kuria pergyventos kovos ugnį, Delei idejos — skriaudžiamos žmonijos laisvės.

Štai knygą praities svajų vaizdai atskleidžia, Bet kaip keistai! Atgal nuo šio Kartaus momento; Štai pirmas lapas be žymės, be taško — krenta; Bet praities papuošti jį griežtai neleidžia.

Štai antras. O! Bet čia mirties ranka rašyta! Su karės juoda antspauda... Kraujosis patvins... Gera! nors tiek, kad jis nebuvu paskutinis... Nes pirmas, nors jau tuščias, bet uždengia šitą.

Toliaus žiupsnys, tai perdėm visko yra klūvę. Tiesa, ir čia nedaug kas turi likrą svarbą; Bet vis vago bei raktas į pradinį darbą. Ir kova su audroms už kasdieninį buvį.

Kituos visuos atspindi daug švelnaus troškimo. Pažint pasaulį, mokslą, darbą, ir žmoniją; Surast, ar tvert palaimos laisvą kraliją. Kur vargas nerastų sau jokio įėjimo.

Tolyn — blyškyn, neaiškus it bėlandžio ledas; Tik tai jauniosios praities laikų svajonės; Jaunų draugų vardai kur puolė ant kelionės... Bet kas dabar matyti! Sakyt, kas čia dedas?

Pažįstama prasta senų laikų bakužė, Šiaudinis stogas samanos storai apžėlęs; Išrodo, lyg kad Lietuvos namų šešelis, Kur dainos mylimų sesučių kitkart užė...

Senelis-uosis kiemą atšargiai daboja; Darželyj kupa rutos, mėtos, ir jurginiai; Kaštonai šnekas lyg bernai Kuklių kuokinėj; Sode lakstutė maloniais balsais vylioja.

Visa namų tvarka atrodo pavyzdingai. Rakandai ir indai mediniai ir iš molio; Drabužiai rankų darbo, staklių ir ratelio; Linksma šeimyna trisias sa ramiai, laimingai.

Tai mus namai! Tai mano mylima tėvynė! Darbščių artojų malonus tylos kampelis; Tas žalias gojus, dirvos, pievos ir upelis, Tai mūsų turtas... mūsų duona kasdieninė.

Tas žilas senis, kur ant lovos pypkė ruko, Tai mano tėvas išis po dieninio darbo; Sėdno Grasilda siuva naują suriui tarbą, O Adelida mažą brolių vygę supa.

Maža Veronė su katė ir lėlėmis žaidžia, O aš skaitau pradinį A B lementorių; Bet jau apsnūdęs ir paniuręs, miego noriu, Mat tėtė juokias, sako: žydas tinklą leidžia...

Senos matušės sausos išdėvėtos rankos, Maloniai glaudžia mano galvą prie krutinės; Bučiuoja veidus su balsais dainos lopšinės, Ir taip ištyko lengvos miego skraistės renkas...

Be štai išnauja rytas. Aš guliu ant lovos. Skausmai neleidžia pajudėti: žaizda šone... Kaip gaila, kad tai buvo vien sapnai, kledenės... Kaip puiku but liuosam nuo tos skausmingos kovos.

O kasžin ir su tais namais kas atsitiko? Gal karės kruvina ranka juos išteriojo; Kur randas tie namiškiai kur antos dabojo?... Gal vietoj tos bakužės pelenai paliko?...

Parker Hill, 6-IV-19.

Kainas Jr.

*) Namai — karės ligonbutis.

KALEDOS

ZEMAITES vaizdelis.

Bėdos bėdos, ne Kalėdos; ateina Kalėdos — tos pačios bėdos.

Niekas taip nelaukė kalėdų, kaip mūsų Juozukas. Bet ir yra ko laukti: juk tai metų galas, galas jo tarnystės už piemenį pas Baltaragį. Vasarą dar pusė bėdos: pažadino rytą, atsikėlė dar pumirkomis, snausda mas, atkėlė diendario vartus; nereikia nė niukti, galvijai patįs išeina, pasitrina, pasiuosto patvoriais ir traukia į ganyklą. Juozukas bekiutena paskui. Apšėdus karvėms, atsėdęs ant kupsto, nosį pastatęs prieš saulę besnaudžia. Nereikia jam gulties, jis labai moka sėdoms miegoti; nors pakrypstą, pasišlieja tai į vieną, tai į kitą pusę, bet niekuomet nenuvirsta žemėn, vis atsigrėbia atgal. Išgėna ir daugiau piemenų, pradeda šaukti, ubauti balsiai kalbėti. Iš bundo Juozukas ir jaučiasi jau išmiegojęs. Banda uždusi pradeda stovinėti. Piemenis pusryčio laidosi.

Atėjus Juozuko kalėnai perbėgdamas namo pas šulinį lovyje nusiprausia burną, eina į vidų valgyti. Po pusryčio išeidamas dar įsikūša duonos priešpiečiui, o pietų vėl pasilaido.

Užėjus karščiams, pradeda pokaicio ginti; tuomet Juozuką prikelia dar saulei netekėjus. Išgėdęs gano iki priešpiečio, kol karvės ima gylioti ir parlekia namo. Tuomet Baltaragienė iš vakaro palieka Juozukui vakartį randa jis stalčiuje lašinių, ar mėsos šmotukų, arba surio gabaliukų, pasima duonos kiek nori, ir našasi į bandas. Pralkęs užsikanda, o galvijams pergyliavus pusrytį pavalgo. Jei nori, eina gulti; o dažnai padabvoja vaikus, su Petrike pažaidžia, Joniuką panešioja ar lopšyje pasupa. Šeimininkė Juozuką myli, dažnai gerą kėsnę, pakūša, galvą iškuoja, marškinus baltus duoda persivikti ir duonos į bandą nešties nesigali. Šeimininkas taipgi blogo žodžio Juozukui nepasako, kartais tik pagražoja: Tu neraizyk karvių botagų; pamatysi, kaip atėmęs tau botagą sukaposiu. Juozukas Baltaragius mama ir tete vadino, kad Petrikė su Jonuku kitaip tėvų nevadino. Senį Baltaragį visi senučiu vadino.

Per vasarą kol ganė bandą, pusė bėdos; bet rudėnį prižiūrėjęs gyvulius, susirinkus visiems į vidų, atsivėrė visokių bėdų. Labiau jam padėdė ta samdytoji mergaitė Marė. Nespė Juozukas pasirodyti, tuoj paleis gerklę: Juozuk, žabarų nėra; Juozuk, sukurk ugnį; Juozuk, parneš vandens; Juozuk, skubėk bulbes skusti, ešti negausi; uždaryk kiaules; suvaryk žąsis; palesink vištas... Juozuk ir Juozuk — varinėja. Nė atsikvėpti neduoda. O jau prie ugnies nei išlo. Norės Juozukas pasišildyti, tuoj: šalin nuo ugnies, pridulkinsi puodus; su pelenais nori ešti? Jei greitai nepasitraukė ir į kuprą niukšgaus. Vandens prireikė: parnešti varomas Juozukas, nepasikubė išėiti, tai sykiu su viedru už durų išmestas atsidurs. Vakaraus virtuvėj nėra jam vietos, o triboje kitos bėdos. Kaip tik Juozukas pas vaikus nori pažaisiti, tuoj senutis: — Na, Juozuk! Kaip einasi su poteriais, prisakymais? kas tie septyni sakramantai, ar bežina bent vieną? Kokie didieji griekai, ar besuskaitai? Koks griekas tingėti Dievui tarnauti? Sukalbėk po nutrotijimu dušios... Kas tave apšvietė? kuo apšvietė? kas atpirko? kuo atpirko? kas buvo pardavęs? kame pirmieji tėvai gyveno? Ir daug daug tokių užklausimų. Ir atsakinėk tu seniai! Kamanti nės ir katakizmy ir iš visokių prisakymų. Gerai turi pamislyti kaip atsakyti, o netik si, tuoj į ausį kimba nusukti. Nesutysi su seniu. Jis nori jau ir — Petrike

mokinti, bet mama dar neleidžia.

Dieną Juozukas išeina į kutes; kratini krato, girdosi; gyvulius apėjęs žabarus kuoja. Kaip nesala, randa sau bykokį darbą, bet kaip šalta, susirietus refkia bėgti į vidų. Arba vakarais tai senis ir Marė taip padeda, kad Juozukas išsijotęs laukia kalėdų. Butinai užsidedo nebegyžti ant kitų metų vien del senučio ir Marės. Mama gera ir tėtis geras, blogo žodžio nepasako. Jonas, samdytas bernas, irgi geras, gulti į kamara vedasi, naktį nusipardžius patalus užkloja. Bet su Mare ir senučiu gyvos bėdos. Ateis Kalėdos, antrą dieną atvažiuos tėvelis; Juozukas papukšt į išlėks — nuo visų poterių ir katkizmy atsikratys. Kad ir gražintų nepasiliks, vat! Kuomet gi tos Kalėdos ateis?

Sykį Juozukas paklausė Jono, kiek laiko bėra iki kalėdų. Jonas pagalvojo ant pirštų paskaitė: rožancava, visi šventi, atvenlai...

— Dar dvylika nedėlių! — pasakė.

Juozukas nubėgęs į kutę su kreida įbrėžė į duris dvyliką briežiukų. Kaip tik nedėlia išeina, vieną briežiuką ištrina; kita išeina, vėl ištrina kitą, vis mažiau briežiukų belieka, mažiau nedėlių iki Kalėdų. Jau aštuonios, jau penkios, jau tris! Juozukas šokinėja žiurėdamas į briežiukus: dar viena čia ir pusė nedėlios.

Vieną vakarą tėtė raukė nagines. Paraukęs, metė Juozukui ir tarė:

— Šia naginė tau paraukiau, bus lengviau po sniegą braidyti, ne kad su klumpėmis. Darysiu, aly bus daugiau darbo prieš šventes...

— Ar jau Kalėdos? — šokosi Juozukas: — juk dar pusantros nedėlios?

— Žioplai tu! — užkirto Marė.

— Penkios dienos bėra.

— Je! kodėl mano dar pusantros briežiuko ant durų?

— Visi ešė juokties.

— Nemokėjai surokuoti!

Nors pasijuokė, bet Juozukas labai nusidžiaugė, kad Kalėdos greičiau priejo ne kaip jis ro-kavo.

Tėtė daro alų. Ugnis kamine pyška. Juozukas kursto, žabarųs velka; katilai verda, kubilai garuoja, apyniai kvepia. Jonas bačkas skalauja. Priešinėkėj balta drobule uždengtas kubilas užduoto alaus jau gyvena. Senutis paslėmęs skardinę alaus duoną pasisudydamas druska, pakanda ir alumi užsigeria. Juozukui irgi priplys puodelį liepia su duona valgyti. Kaip pėnyčioje, geras užkandys. Kelverge bus kučio, pėnyčioje Kalėdos. Nekokio pasninko nebus, visi su mėsa valgys, lygu ponai. Juozukas jau ir dienas surokuoja.

Laukta besulaukta. Kučių rytas jau išaušo. Juozukas pašokęs, tuoj kojas į nagines. Nebe-laukia, kol jį kas pasiūys, bet nevaromas neša vandenį į vidų, velka žabarus, medžius pečiui kurenti. Jis žino, kad surmalki*) mama iškeps, nes jau pyragai įmaišyti. Po kutes abu su Jonu darbuojasi: šiaudų nusivertė šieno prisipašė, iš kluno dobių parsinėdė. Kol apsišėrė, atėjo jau ir pavakare; pietų šian die nevalgė, rytą tik gavo šildyt alaus su duona, o Kučios bus vakare. Suėję į vidų vyrai barzdas skutasi; Jonas senučiu plaukus apkirpo; mama visiems galvas ištrinko, Juozukui ir iššakavo; visiems baltus marškinus padalino. Kol sutoimo, visi jau apsirėdė. Marė šieno plaukštelį paskleidė ant stalo ir balta stalčesc apdengė. Mama apkrovė valgiais: pilko ir raudono kisieliaus, šlyžiukų, žirnių ir kviečių grūdų išvirtų, aguonų

*) Surmalkis — namie kepta didelė baronka.

Pirma Žmogaus Mintis

kada jis renkasi banką savo pinigams pasidėti arba čekių apyskaitą atidaryti, turi but banko SAUGUMAS.

Mes užtikriname savo depozitoriams pilniausį saugumą savo grynų ir greitai augančių turtu, remiamu banko kapitalu ir perviršiu.

Kviečiame visus savo bankinius reikalus atlikti mūsų konservatingais pamatais vedamam bankui patarnaujant. Visus mūsų globai pavestus reikalus asmeniškai prižiūri banko valdininkai.

Banko turtas \$6,000,000.00 suviršum

Direkcija

NELSON L. BUCK
General Manager of Factories Wm. Wrigley Jr. Co.
J. W. EMBREE
President Rittenberg & Embree Co.
A. HARRIS
President Harris Brothers Company
WM. N. JARNAGIN
President of the Bank
P. L. KNOEDLER
President Mother's Remedies Company
JOHN MAGNUS
President John Magnus & Company

ARTHUR MEEKER
Vice-President Armour & Company
FRANK J. PALT
Mortgage Banker
President Pioneer Fire Insurance Company
H. E. PORONTO
Vice-President Chicago Junction Railway Co.
HARRY S. SCHRAM
Secretary and Treasurer Straus & Schram.
DAVID E. SHANAHAN
Real Estate and Bonds
Director E. L. Essley Machinery Company
SIGMUND SILBERMAN
S. Silberman & Sons

Central Manufacturing District BANK

1112 West 35th Street. 3 blokai į vakarus nuo Halsted Street, Chicago, Ill.

Bankas atdaras kasdien nuo 9 ryto iki 3 po pietų. SEREDOMIS VAKARAIŠ: nuo 6 iki 8 valandai. SUBATOMIS per visą dieną iki 8 val. vakaro.

Didžiausia Lietuviška Laikrodžių ir Ziedų Krautuvė Chicagoje

Musų krautuvė—viena iš didžiausių Chicagoj

Mašinelių laiskams drukuoti ir ofiso darbams yra naujausios mados. Užlaikom visokių laikrodžių, žiedus, žiubinius ir deimantinius; gramafonus lietuviškais rekordais ir koncerting geriausių armonikų rusiškų ir prusiškų išdirbysčių. Balalaukų, gitarų ir smulkų, kokių tik reikia. Dirbame visokius ženklus draugystėms, taisome laikrodžius ir muzikališkus instrumentus atsakančiai.

Steponas P. Kazlawski
4632 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Telefonas: DROVER 7309

Mokykla kirpimo ir siuvimo atsidarė

Mokiname pagal naujausias mados iš petrinų ir desalinų kirpti ir siuti vyriškus aprėdus. Turime geras elektrines siuvas masinas, kur galima greičiau išmokyti geriausių ir lengviausių amatų pasulyje, nes dabar siuvėjai lošia didelę rolę pasulyje. Taigi LIETUVIAI nepralekite tos geriausios progos, eikite į tą mokyklą, nes mes mokiname dienomis ir vakarais; mūsų mokykloje mokinsis vyrai ir moterys. Visas informacijas suteiksime laisvais arba ypatingai. Valandos nuo 8 ryto iki 9 valandai vakare. WHITE EAGLE GARMENTS PRACTICAL DESIGNING SCHOOL 3103 So. Halsted St., Chicago.

pieno saldinto ir alaus, užboną; silkės ir žuvies; visi valgiai šalti tik bulbių karštų krepiukų užstalėj pastatė. Pat vidury stalo Dievo pyragų lėkštė—baltų rausvų ir mėlynų — visą stalą atšviečia.

Sėdasi visi Kučių valgyti. Visupirma Dievo pyragus padalino. Jonukas gavo balto ir raudono. Kučias valgant reikia, kad to alaus su duona, o Kučios bus vakare. Suėję į vidų vyrai barzdas skutasi; Jonas senučiu plaukus apkirpo; mama visiems galvas ištrinko, Juozukui ir iššakavo; visiems baltus marškinus padalino. Kol sutoimo, visi jau apsirėdė. Marė šieno plaukštelį paskleidė ant stalo ir balta stalčesc apdengė. Mama apkrovė valgiais: pilko ir raudono kisieliaus, šlyžiukų, žirnių ir kviečių grūdų išvirtų, aguonų

Valgė kas tik ko norėjo, kas kam patiko; bet nori-nenori, silkės turi valgyti. Jei per Kučias nevalgys silkės, visus metus tavė vabalai pjaus. Tokius

gardžius valgius valgo; trioba šilta, pyragais prikvėpusi; dar pečius kurenasi; kopustų puodas kugelio bludas ir pečių kišti, rytojui pritaistyti.

Privalgius visiems atrinko nuo stalo indus ir valgių likučius, o šieną nuo stalo tėtė suvyniojo į skudurą, pasidėjo kerčioje; žadėjo paskui nunešti ir padalinti po saują visiems gyvuliams: visus reikia Kučių šieną pavaisinti.

Iš to išėjo kalbos, kad Kalėdų nakį gyvuliai kalbasi. Senutis užsikurs pypkę, ešė pasakoti: — Kitą kartą vienas ukininkas buvo taip neturtėlis, taip nuskurdęs, vis per visokias nelaimes negalėjo pragyventi. Darbuosis, stengsis gerai laukus išdirbti ir laiku užsėti; darbuojasi, netingi žmogelis; o žiurėk, kas nors, kokia nelaimė ir išiti-

(Tęsa ant 6-to pusl.)

NUO 1-MOS RUGSEJO

"Aušros" Mokyklų

Prasidės žieminis sezonas, bus šie skyriai:

- 1) Anglų kalbos.
- 2) Lietuvių kalbos.
- 3) Geografijos, Istorijos.
- 4) Arimtikos.
- 5) Algebros, Geometrijos ir kitų matematikų.
- 6) Braižymo (plianų pažinimo).

Mokytojai: Anglų kalbos — P. G. Luomons; Lietuvių kalbos — Konst. Augustinavičius; Matematikos — V. Miškelis.

Aušros Mokykla — seniausia ir geriausia, jos tikslas suteikti neatidėliotinai reikalingą mokslą, kad su jo pagalba galima būtų pagerinti gyvenimą.

Delei didesnės naudos sau ir parankumo mokyklai pradėkite tuoj neatidėliodami visi sykiu.

3001 South Halsted Street

Tel. Boulevard 8329

Darbo Žmonių Knygynas

3238 So. Halsted St., Chicago

Užlaikome knygų krautuvę, paroduodame įvairaus turinio knygas, kaip tai: beletristiką, ekonomiją, sociologiją, politiką, gamtos ir kitų mokslų; hygieną, istoriją, etnologiją, biografiją, kalbamokslus, poeziją ir teatrų knygas. Taipgi primame paskelbimus, užrašome laiškus ir pavieniais perduodame "Naujienas", "Kelius", "Kardą" ir "Dilegas". Mes padarėme mūsų knygų naujus katalogus; reikalaudami katalogo prisiųskite sykiu už 6c krasaženklų.

DIDELIS PASIRINKIMAS

Kalėdinių auksų, deimantų ir branzalėtų su laikrodžiais, lavalerijų, lakietų, spilkų visokios rūšies. Auksu pripildyta šita krautuvė. Didžiausia krautuvė Ciceroje. Kainos ne augštesnės kaip kitų krautuvė; jų patis, žinote, Ciceročiai. Tavoras užtikrintas: auksa perka, auksa gaunate.

M. M. URBAITIS JEWELRY CO.
4902 W. 14th Street, Cicero, Ill.

KALEDOS

(Tąs nuo 5-to pusl.)

kusi: tai ledai javus išdaužė, tai lietūs sudaigino supudė, tai uždžiovinio, gyvuliai iškrito, arklius pavogė, tai vilkas avis išpjo, kumelius sudraskė; čia pati pasiligojo, vis lovoje gulė, serga. Skursta ir skursta tas žmogelis, vis tik Dievui apieravomės. Ateina Kaledos — nėra kapeikos nė silkei Kučioms nusi-pirkti, nė piemeniui algos užmokėti. Samdo jį pirklys supirkus grūdus į miestą nuvežti. Džiaugiasi žmogus nors rublelį Kaledoms užsidirbsias. Dar tris dienas iki Kučių — lengvai suvažinėsi. Kaip visur jam nesisekė, taip ir čia: užėjo pugas, prisni-gio giliai; vežimas sunkus, arkilai nepatraukia; apvirto į griovį, maišai išsiritę; šlajos sužūlo, da-gi bekraustydama maišus važ-mos pinigų pametė... Vargo

vargo kelionėje, visas tris dienas, dar ir Kučių visą dieną. Parvažiuo, parplaukė susikrim-tęs, pavargęs visai jau naktį. Triobos duris užsklęstos žiburio nėra; pati serganti paliko — nesinori baladotis, žadinti. O pa-vargęs. Užmetęs arklįs glėbėsi šieno, įlindęs į šiaudus atsi-gulė Nespėjo dar užmigti, girdžia iš arklių kutės balsą: — „vargom vargom kelionėje, o kas iš to? nė šeiminkui nau-dos, nė mums ko čia: sauso šienpalaikio tik pakrimsti už-metė.“ — „Ka padarysi, kad nė jis nieko neturi per nelaimės.“ — „Kad ne kvailas būtų, ne pu-dytų pinigų peludės gale, kur jo senutis užkasęs užkeikė: „Visa laimužė užkasta: kas išims ma-no skatikėlius, tas laimingas bus!“ Kad jis žinotų, tuo iškastų ir laimingas būtų.“ — „Butų ir jam ir mums ge-ra: būtų miltų ir avių; nekrin-stume sauso šieno; ir jis nebe-skurstų.“

— „Dabar pakasusio neba-siniko pinigai jį slegia ir jo namus nelaimėmis spaudžia.“ Žmogelis pavargęs, besiklausy-damas užmigo. Pramigęs eina į vidų. Pati lovoje valtoja, pie-menėlis nevalges verkia. Pri-ėjęs guodžiojasi pačiai, kaip va-gės kelyje, negalėjęs greit su-grįsti. — „Aš ir numaniau, — tarė pati, — kad tave persekio-jo mūsų paprastos nelaimės; Dievui garbė... Kamaroje yra vėdaro: Jonienė atnešė skerstu-vių; pasiūlė, valgykite; aš nie-ko nenoriu; ir dagi silkės pusė yra ant girnų.“ — Pasiūlė, už-kandę, išėjo šerties. Piemenėlis į kutę prie karvių, šeiminkas į kluoną arkliams pelų. Atsi-minė sapnavęs, kad peludė pi-nigai esą užkasti. Pasižiūrėjo. Pelai supilti kruvoje arti durų, o galas peludės pustuštis. Ilpės per pelus, ėmė nagais krapštyti, kojomis žėmės į šalis spardyti. Tuoj ir pasirodė kraštas puodų. Išklė — pilnas pinigų. Sunkus: vos pavilko į klėtį. Arkliams ant pelų duonmilių užbarstė, vandens užpylė. Piemuo išbė-gęs iš kutės šaukia: „Mūsų šie-margė du versliuku turėjo... A-vis bliuana: žiuri — avis turė-jusi tris ėriukus. Sudėjęs į krūvelę ėriukus, pastumdęs prie karvės versliukus, eis į vidų. Vi-šta katėdama išlenda iš šiaudų; žiuri, šeši kiaušiniai! Susirinkęs pareina į vidų. Pati atsisėdusi lovoje sako: — „Man staigu ge-riau pasidarė. Ačiū Dievui, nie-kas nebeskausta; galiu atsikelti, ir valgyti noriu, tik nieko nėra.“ — „Stai radau šiauduose kiauš-nių, — rodo vyras: — išvirsiu.“ — „Na, kad kiaušinių radai, tuoj iškepsiu blynų...“ Atsikėlusį sveika-prisikepė blynų; visi pri-sivalgė. Nuo to sykio žmogelis pralobė, lygu ant mielių iškilo. Karvės po du versliukus vedė; kumelės po du kumeliukus, ėriu-kų daugybė; žąsies priperėjo ža-selių galybės; viskas sekasi, vis-kas auga rankiojasi: paršeliai kaip iš pieno plaukė; arkliai kaip slyvai; karvės pieno vied-rais duoda; jayai iš dirvos jau virsta; nė to vilko, nė vagių be-liko; visos nelaimės kaip debe-sys nuslinko; ukis jam kaip ratu riečia. Kaimynai stebisi tokia atmaina, džiaugiasi. Vie-pas turlingas labai kaimynas butinai nori sužinoti: kokių bu-du tas nuskurdėlis taip pralobė? Landė landė pas jį, vis klausinė-jo, kamantinėjo, kol tas visą teisybę pasisakė. Gerai. Atėjus Kaledoms, tas turtois nuo pat sutemos jau gulė šiauduose ant arklių kutės. Nė miegas jam nelenda: taip geidžia išgirsti ka-me pinigai užkasti. Per dvylik-tą ir girdžia, arklys sako:

— „Eskim ėskim; prisiėskim; sunkus darbas mus laukia.“ — „Kas do darbas? Dabar žiema, bėdo dar šventė.“ — „Ryto daktaro lakstyti, o poryt tą padlį vilkti.“ — „Kokią padlį? kur vilkti?“ — „Ogi tą, kur ant kutės tyk-šo ir mūsų kalbos klausosi: rei-kės mums į kapus nuvilkti.“ Žmogus nebegirdėjo nė ark-lių kalbos galo; tebegulėdamas šiauduose skaudžiai apsirgo. Teisybė, ir daktarą parlaikino, bet nieko nepadėjo: ant pavaka-rės ir pasimirė. Mat, iš nejučių išgirsti gyvulių kalbą nieko ne-kenkia, o tyčia klausyties — nevalia.

— Gyvuliai niekus pliauškia, tarė Jonas. — Verčiau vandeniui persimainius vyno prisigerti, nuo to nemirsi. — Tas pats ir su vynu! — tvir-tino senutis. — Mainyties persi-maino, tik trumpai valandėlei; bet tyčia laukti ir ragauti — nevalia. Kita kartą taip-pat žmogus kelionėje užtrukęs, par-važiuos girdys arklius: pasi-ėmęs viedrą vandens kiša ark-liams; negeria; arkliai plunk-šėia, knarksėja, į viedrą nė snu-kio neikiša. Žmogus ragauja — vynas! pastatęs viedrą, paėmęs kitą pasėmė — jau vanduo, ir arkliai geria. Uždares arklius, viedrą vyną parsinešė į vidų. Visi namiškiai ragavo ir gerė; tikriui-tikrius vynos. Viedre pasemtas nebeatsimainė, o šu-

Samdytas bernas, ragavęs to vy-no, ant kitų Kaledų busias jį mandresnis: pasistatęs prie šu-linyje — atgal vandeniu pavirto. linio kubilą, o su viedru vis se-mia iš šulinio vandenį ir ragau-ja: kaip tik persimainysias į vy-ną, tuoj sėmsias viedrais ir pil-sias į kubilą. Sėdžia vyras nuo pat vakarė ir vis pasisemdams ragauja. Tik sykį paragavęs su-šuko: „Vynas!“ pakrito ant žemės ir numirė. Ir tą vyną, kur buvo pasėmęs, besispardyda-mas mirdamas paliejo... Taip lai. Tyčia nevalia stebuklų gau-dyti. Kam nors, Dievas pats pa-rodo. —

Senutis pasakoją; tėtis pypkė ruko; Jonas snaudžia; moteris indus mazgoja, į pečių kugelį kiša; o Juozukas ausis ištemps klausosi ir galvoja: kaip čia ne-tyčia arklių kalbos išgirsiu? Apsiruošus, atėjo prie stalo Marė ir mama, atsisėdo. Senutis išitraukęs kantičkas, užsidėjęs akinius, užtraukė: „Adoms iš rojaus eidamys, graudžias asar-as liedams...“ visi pritarė. Ka-runką dar pagiedojus tėtis sako: — „Jonai! jei norite, važiuokite su man į bernelio mišias. Pa-sikinkyk bėriuką į roges... tik pasiimk geležinius, idėk į spy-ną arklių, kad nepavogtų.“ — „Visi važiuokite pora arklių, — patarė mama. — O kas apsišers? — Mudu su senučiu ant sumos nuvažiuosime. Ryto kunigai po trejas mišias laikys, pakaks vi-siems. — Tai norš Juozuką vežkitės, Jonai! Bernelio mišios ne kas-die; vaikui naujiena pamatyti, — mama kalbėjo: — ant kojų užsimėsite, bus dar šilčiau va-žiuoti. — Tokio vabalo dar ten rei-kia! šalta, sustips — Jonas at-sikalbinėja: — tikiems tik ant pečiaus bernelio mišios, ne nak-timis važinėties. — Bereikalo bauginate galis sušalti, — pridėjo tėtis. — Apsivilk, Juozuk, mano bal-taisiais kailiniukais, — tarė mama: — susijusok; bus tau mieroje ir šilta kepurė nertinė. Po žiemos vartais galės gulėti. Apie kelionę šnekasi, o Juo-zukui net širdis dreba: kaip čia išeis tas nuosprendis?... Ant galo Marė paleido gerklę: — Nereikia, nereikia! Toks kurtavala, mat vaikšioja. Dėdė mudum duoda pas jį, vis klausinė-jo, kamantinėjo, kol tas visą teisybę pasisakė. Gerai. Atėjus Kaledoms, tas turtois nuo pat sutemos jau gulė šiauduose ant arklių kutės. Nė miegas jam nelenda: taip geidžia išgirsti ka-me pinigai užkasti. Per dvylik-tą ir girdžia, arklys sako:

— „Eskim ėskim; prisiėskim; sunkus darbas mus laukia.“ — „Kas do darbas? Dabar žiema, bėdo dar šventė.“ — „Ryto daktaro lakstyti, o poryt tą padlį vilkti.“ — „Kokią padlį? kur vilkti?“ — „Ogi tą, kur ant kutės tyk-šo ir mūsų kalbos klausosi: rei-kės mums į kapus nuvilkti.“ Žmogus nebegirdėjo nė ark-lių kalbos galo; tebegulėdamas šiauduose skaudžiai apsirgo. Teisybė, ir daktarą parlaikino, bet nieko nepadėjo: ant pavaka-rės ir pasimirė. Mat, iš nejučių išgirsti gyvulių kalbą nieko ne-kenkia, o tyčia klausyties — nevalia.

Farmos

Kontraktoriai ir kiti žinunai pranašauja, kad ateinantį lai-ką busias didesnis judėjimas pirkime farmų, lotų, namų. Todel ir mes, leidėjai Amerikos Ukininko sumanėm ką nors parašyti ir pasigirti, kad ir pas mus šmet daugiau nusipirko farmų. Musų Lietuvių Kolonija smagiai auga, šmet atėjo daug nau-jų gyventojų, o tarp jų, pora pirklo labai gražius gyvenimus. Jonas Bakons už \$12,000, Vincetas Giraitis už \$15,000. Musų dar nesena kolonija, tai dar galima pirkti arti miestų ir gele-žinkelio, kas parikalaus, tai pasiūsiu farmų surašą kurios yra ant pardavimo. Ir manydami pirkti, nevažiuokite kitur kaip tik prie Amerikos Ukininko. Paaikškinimas delko; o delto, kad kitur nuvažiuos, tai agentas nedalėdžia prie savininko žemės. O pas mus kitaip. Pas mus gali pirkikas derėtis su savininku kaip tik nori. Tai kad ir nuvažiuos kitur, tai, jeigu nedaleis, tai apsisukęs prie mūsų, o patirsi teisingumą. Nežiūrėk, kad pravažinėsi kelis dolerius, bet sutauptysi kartais ir kelis šimtus.

Kaip Pas Mus Perkasi Žemė

Atvažiuojusiam parodom keletą Lietuvių Ukininkų, kad su jais pasikalbėti — pasižiūrėti, kaip jie gyvena, ką jie kalba; potam parodom kelias farmas; pasirinkęs tinkamą, deram. Su-derėję, važiuojam į kortą peržiurim raštus: abstraktus, ditas taxų kvitas, ugniavos. Jeigu viskas gerai tai, ten, tam pačiam korte, pas advokatą, padarom kontraktą, cinam į banką, pade-dam raštus ir pinigų kitaip negauna savininkas, tik per banką, tada gauna raštus-kontraktą.

Važiuodami niekad neimkit daug pinigų su savimi, tik ant kelio. Ir galima paimt porą šimtinų, bankos čekį, vadinamą „draft“ ir bankines knygetes, tai banka partrauks pinigus, jeigu reikės.

Tai matot kaip pas mus cinasi teisingai, ir jau keli metai, dar niekas nepasakė nei vieno blogo žodžio ant mūsų; tik dar vis pagiria. Čia paduosim kelių adresus, kurie pirklo pas mus far-mas ir dar neatėjo gyventi; tai jeigu jum netoli, tai pas juos nueikit, o jai toli, tai parašykite laišką pasiklausdami apie mūsų apieilinkę ir mūsų teisingumą.

I. Smetona, 2520 Washington Ave., Sioux City, Iowa.
P. Shimkus, 1702 Vail Ave., Windber, Pa.
K. Teresevičius, 1004 So. 16th St., Herrin, Ill.
Wm. Giraitis, 5607 So. Morgan St., Chicago, Ill.
Lietuviai, neįsiekokit didelių pigių farmų, tik įsiekokit ge-rų cemių, o pas mus jų netrūksta. Mes priimam Liberty Bondsus. Pas mus atcina trūkiai kožną dieną, po tris kartus.
Pas mus atvažiuos, kožnas pasakys kur M. Walenčius, Pas mus yra vietos pabut, kad ir keletą dienų.
Pas mus klimatas labai sveikas.
Pas mus vanduo labai geras.
Pas mus atvažiuos nebus nusiklaustas nei ant cento.

Jeį skaitai Amerikos Ukininką, tai patark tegul pas mus važiuoja arba rašo-laiškus, o gaus farmų surašą.

Nedirbk ant pinigų, tegul pinigas dirba ant tavęs.

Farmerys miega, o jo turtas auga. Tai gi kviečiu lietuvius atsikankyti, kad ne farmų pirkti, tai nors vasarą, ant vakacijų, nes yra gražiausios mūsų apieilinkės iš visų senesnių Lietuviš-ky Kolonijų.

Amerikos Ukininkas
P. O. BOX 96, HART, MICHIGAN.

— „Eskim ėskim; prisiėskim; sunkus darbas mus laukia.“ — „Kas do darbas? Dabar žiema, bėdo dar šventė.“ — „Ryto daktaro lakstyti, o poryt tą padlį vilkti.“ — „Kokią padlį? kur vilkti?“ — „Ogi tą, kur ant kutės tyk-šo ir mūsų kalbos klausosi: rei-kės mums į kapus nuvilkti.“ Žmogus nebegirdėjo nė ark-lių kalbos galo; tebegulėdamas šiauduose skaudžiai apsirgo. Teisybė, ir daktarą parlaikino, bet nieko nepadėjo: ant pavaka-rės ir pasimirė. Mat, iš nejučių išgirsti gyvulių kalbą nieko ne-kenkia, o tyčia klausyties — nevalia.

— Gyvuliai niekus pliauškia, tarė Jonas. — Verčiau vandeniui persimainius vyno prisigerti, nuo to nemirsi. — Tas pats ir su vynu! — tvir-tino senutis. — Mainyties persi-maino, tik trumpai valandėlei; bet tyčia laukti ir ragauti — nevalia. Kita kartą taip-pat žmogus kelionėje užtrukęs, par-važiuos girdys arklius: pasi-ėmęs viedrą vandens kiša ark-liams; negeria; arkliai plunk-šėia, knarksėja, į viedrą nė snu-kio neikiša. Žmogus ragauja — vynas! pastatęs viedrą, paėmęs kitą pasėmė — jau vanduo, ir arkliai geria. Uždares arklius, viedrą vyną parsinešė į vidų. Visi namiškiai ragavo ir gerė; tikriui-tikrius vynos. Viedre pasemtas nebeatsimainė, o šu-

Samdytas bernas, ragavęs to vy-no, ant kitų Kaledų busias jį mandresnis: pasistatęs prie šu-linyje — atgal vandeniu pavirto. linio kubilą, o su viedru vis se-mia iš šulinio vandenį ir ragau-ja: kaip tik persimainysias į vy-ną, tuoj sėmsias viedrais ir pil-sias į kubilą. Sėdžia vyras nuo pat vakarė ir vis pasisemdams ragauja. Tik sykį paragavęs su-šuko: „Vynas!“ pakrito ant žemės ir numirė. Ir tą vyną, kur buvo pasėmęs, besispardyda-mas mirdamas paliejo... Taip lai. Tyčia nevalia stebuklų gau-dyti. Kam nors, Dievas pats pa-rodo. —

Senutis pasakoją; tėtis pypkė ruko; Jonas snaudžia; moteris indus mazgoja, į pečių kugelį kiša; o Juozukas ausis ištemps klausosi ir galvoja: kaip čia ne-tyčia arklių kalbos išgirsiu? Apsiruošus, atėjo prie stalo Marė ir mama, atsisėdo. Senutis išitraukęs kantičkas, užsidėjęs akinius, užtraukė: „Adoms iš rojaus eidamys, graudžias asar-as liedams...“ visi pritarė. Ka-runką dar pagiedojus tėtis sako: — „Jonai! jei norite, važiuokite su man į bernelio mišias. Pa-sikinkyk bėriuką į roges... tik pasiimk geležinius, idėk į spy-ną arklių, kad nepavogtų.“ — „Visi važiuokite pora arklių, — patarė mama. — O kas apsišers? — Mudu su senučiu ant sumos nuvažiuosime. Ryto kunigai po trejas mišias laikys, pakaks vi-siems. — Tai norš Juozuką vežkitės, Jonai! Bernelio mišios ne kas-die; vaikui naujiena pamatyti, — mama kalbėjo: — ant kojų užsimėsite, bus dar šilčiau va-žiuoti. — Tokio vabalo dar ten rei-kia! šalta, sustips — Jonas at-sikalbinėja: — tikiems tik ant pečiaus bernelio mišios, ne nak-timis važinėties. — Bereikalo bauginate galis sušalti, — pridėjo tėtis. — Apsivilk, Juozuk, mano bal-taisiais kailiniukais, — tarė mama: — susijusok; bus tau mieroje ir šilta kepurė nertinė. Po žiemos vartais galės gulėti. Apie kelionę šnekasi, o Juo-zukui net širdis dreba: kaip čia išeis tas nuosprendis?... Ant galo Marė paleido gerklę: — Nereikia, nereikia! Toks kurtavala, mat vaikšioja. Dėdė mudum duoda pas jį, vis klausinė-jo, kamantinėjo, kol tas visą teisybę pasisakė. Gerai. Atėjus Kaledoms, tas turtois nuo pat sutemos jau gulė šiauduose ant arklių kutės. Nė miegas jam nelenda: taip geidžia išgirsti ka-me pinigai užkasti. Per dvylik-tą ir girdžia, arklys sako:

— „Eskim ėskim; prisiėskim; sunkus darbas mus laukia.“ — „Kas do darbas? Dabar žiema, bėdo dar šventė.“ — „Ryto daktaro lakstyti, o poryt tą padlį vilkti.“ — „Kokią padlį? kur vilkti?“ — „Ogi tą, kur ant kutės tyk-šo ir mūsų kalbos klausosi: rei-kės mums į kapus nuvilkti.“ Žmogus nebegirdėjo nė ark-lių kalbos galo; tebegulėdamas šiauduose skaudžiai apsirgo. Teisybė, ir daktarą parlaikino, bet nieko nepadėjo: ant pavaka-rės ir pasimirė. Mat, iš nejučių išgirsti gyvulių kalbą nieko ne-kenkia, o tyčia klausyties — nevalia.

— Gyvuliai niekus pliauškia, tarė Jonas. — Verčiau vandeniui persimainius vyno prisigerti, nuo to nemirsi. — Tas pats ir su vynu! — tvir-tino senutis. — Mainyties persi-maino, tik trumpai valandėlei; bet tyčia laukti ir ragauti — nevalia. Kita kartą taip-pat žmogus kelionėje užtrukęs, par-važiuos girdys arklius: pasi-ėmęs viedrą vandens kiša ark-liams; negeria; arkliai plunk-šėia, knarksėja, į viedrą nė snu-kio neikiša. Žmogus ragauja — vynas! pastatęs viedrą, paėmęs kitą pasėmė — jau vanduo, ir arkliai geria. Uždares arklius, viedrą vyną parsinešė į vidų. Visi namiškiai ragavo ir gerė; tikriui-tikrius vynos. Viedre pasemtas nebeatsimainė, o šu-

Samdytas bernas, ragavęs to vy-no, ant kitų Kaledų busias jį mandresnis: pasistatęs prie šu-linyje — atgal vandeniu pavirto. linio kubilą, o su viedru vis se-mia iš šulinio vandenį ir ragau-ja: kaip tik persimainysias į vy-ną, tuoj sėmsias viedrais ir pil-sias į kubilą. Sėdžia vyras nuo pat vakarė ir vis pasisemdams ragauja. Tik sykį paragavęs su-šuko: „Vynas!“ pakrito ant žemės ir numirė. Ir tą vyną, kur buvo pasėmęs, besispardyda-mas mirdamas paliejo... Taip lai. Tyčia nevalia stebuklų gau-dyti. Kam nors, Dievas pats pa-rodo. —

— „Eskim ėskim; prisiėskim; sunkus darbas mus laukia.“ — „Kas do darbas? Dabar žiema, bėdo dar šventė.“ — „Ryto daktaro lakstyti, o poryt tą padlį vilkti.“ — „Kokią padlį? kur vilkti?“ — „Ogi tą, kur ant kutės tyk-šo ir mūsų kalbos klausosi: rei-kės mums į kapus nuvilkti.“ Žmogus nebegirdėjo nė ark-lių kalbos galo; tebegulėdamas šiauduose skaudžiai apsirgo. Teisybė, ir daktarą parlaikino, bet nieko nepadėjo: ant pavaka-rės ir pasimirė. Mat, iš nejučių išgirsti gyvulių kalbą nieko ne-kenkia, o tyčia klausyties — nevalia.

— Gyvuliai niekus pliauškia, tarė Jonas. — Verčiau vandeniui persimainius vyno prisigerti, nuo to nemirsi. — Tas pats ir su vynu! — tvir-tino senutis. — Mainyties persi-maino, tik trumpai valandėlei; bet tyčia laukti ir ragauti — nevalia. Kita kartą taip-pat žmogus kelionėje užtrukęs, par-važiuos girdys arklius: pasi-ėmęs viedrą vandens kiša ark-liams; negeria; arkliai plunk-šėia, knarksėja, į viedrą nė snu-kio neikiša. Žmogus ragauja — vynas! pastatęs viedrą, paėmęs kitą pasėmė — jau vanduo, ir arkliai geria. Uždares arklius, viedrą vyną parsinešė į vidų. Visi namiškiai ragavo ir gerė; tikriui-tikrius vynos. Viedre pasemtas nebeatsimainė, o šu-

Samdytas bernas, ragavęs to vy-no, ant kitų Kaledų busias jį mandresnis: pasistatęs prie šu-linyje — atgal vandeniu pavirto. linio kubilą, o su viedru vis se-mia iš šulinio vandenį ir ragau-ja: kaip tik persimainysias į vy-ną, tuoj sėmsias viedrais ir pil-sias į kubilą. Sėdžia vyras nuo pat vakarė ir vis pasisemdams ragauja. Tik sykį paragavęs su-šuko: „Vynas!“ pakrito ant žemės ir numirė. Ir tą vyną, kur buvo pasėmęs, besispardyda-mas mirdamas paliejo... Taip lai. Tyčia nevalia stebuklų gau-dyti. Kam nors, Dievas pats pa-rodo. —

Senutis pasakoją; tėtis pypkė ruko; Jonas snaudžia; moteris indus mazgoja, į pečių kugelį kiša; o Juozukas ausis ištemps klausosi ir galvoja: kaip čia ne-tyčia arklių kalbos išgirsiu? Apsiruošus, atėjo prie stalo Marė ir mama, atsisėdo. Senutis išitraukęs kantičkas, užsidėjęs akinius, užtraukė: „Adoms iš rojaus eidamys, graudžias asar-as liedams...“ visi pritarė. Ka-runką dar pagiedojus tėtis sako: — „Jonai! jei norite, važiuokite su man į bernelio mišias. Pa-sikinkyk bėriuką į roges... tik pasiimk geležinius, idėk į spy-ną arklių, kad nepavogtų.“ — „Visi važiuokite pora arklių, — patarė mama. — O kas apsišers? — Mudu su senučiu ant sumos nuvažiuosime. Ryto kunigai po trejas mišias laikys, pakaks vi-siems. — Tai norš Juozuką vežkitės, Jonai! Bernelio mišios ne kas-die; vaikui naujiena pamatyti, — mama kalbėjo: — ant kojų užsimėsite, bus dar šilčiau va-žiuoti. — Tokio vabalo dar ten rei-kia! šalta, sustips — Jonas at-sikalbinėja: — tikiems tik ant pečiaus bernelio mišios, ne nak-timis važinėties. — Bereikalo bauginate galis sušalti, — pridėjo tėtis. — Apsivilk, Juozuk, mano bal-taisiais kailiniukais, — tarė mama: — susijusok; bus tau mieroje ir šilta kepurė nertinė. Po žiemos vartais galės gulėti. Apie kelionę šnekasi, o Juo-zukui net širdis dreba: kaip čia išeis tas nuosprendis?... Ant galo Marė paleido gerklę: — Nereikia, nereikia! Toks kurtavala, mat vaikšioja. Dėdė mudum duoda pas jį, vis klausinė-jo, kamantinėjo, kol tas visą teisybę pasisakė. Gerai. Atėjus Kaledoms, tas turtois nuo pat sutemos jau gulė šiauduose ant arklių kutės. Nė miegas jam nelenda: taip geidžia išgirsti ka-me pinigai užkasti. Per dvylik-tą ir girdžia, arklys sako:

— „Eskim ėskim; prisiėskim; sunkus darbas mus laukia.“ — „Kas do darbas? Dabar žiema, bėdo dar šventė.“ — „Ryto daktaro lakstyti, o poryt tą padlį vilkti.“ — „Kokią padlį? kur vilkti?“ — „Ogi tą, kur ant kutės tyk-šo ir mūsų kalbos klausosi: rei-kės mums į kapus nuvilkti.“ Žmogus nebegirdėjo nė ark-lių kalbos galo; tebegulėdamas šiauduose skaudžiai apsirgo. Teisybė, ir daktarą parlaikino, bet nieko nepadėjo: ant pavaka-rės ir pasimirė. Mat, iš nejučių išgirsti gyvulių kalbą nieko ne-kenkia, o tyčia klausyties — nevalia.

— Gyvuliai niekus pliauškia, tarė Jonas. — Verčiau vandeniui persimainius vyno prisigerti, nuo to nemirsi. — Tas pats ir su vynu! — tvir-tino senutis. — Mainyties persi-maino, tik trumpai valandėlei; bet tyčia laukti ir ragauti — nevalia. Kita kartą taip-pat žmogus kelionėje užtrukęs, par-važiuos girdys arklius: pasi-ėmęs viedrą vandens kiša ark-liams; negeria; arkliai plunk-šėia, knarksėja, į viedrą nė snu-kio neikiša. Žmogus ragauja — vynas! pastatęs viedrą, paėmęs kitą pasėmė — jau vanduo, ir arkliai geria. Uždares arklius, viedrą vyną parsinešė į vidų. Visi namiškiai ragavo ir gerė; tikriui-tikrius vynos. Viedre pasemtas nebeatsimainė, o šu-

— „Eskim ėskim; prisiėskim; sunkus darbas mus laukia.“ — „Kas do darbas? Dabar žiema, bėdo dar šventė.“ — „Ryto daktaro lakstyti, o poryt tą padlį vilkti.“ — „Kokią padlį? kur vilkti?“ — „Ogi tą, kur ant kutės tyk-šo ir mūsų kalbos klausosi: rei-kės mums į kapus nuvilkti.“ Žmogus nebegirdėjo nė ark-lių kalbos galo; tebegulėdamas šiauduose skaudžiai apsirgo. Teisybė, ir daktarą parlaikino, bet nieko nepadėjo: ant pavaka-rės ir pasimirė. Mat, iš nejučių išgirsti gyvulių kalbą nieko ne-kenkia, o tyčia klausyties — nevalia.

— Gyvuliai niekus pliauškia, tarė Jonas. — Verčiau vandeniui persimainius vyno prisigerti, nuo to nemirsi. — Tas pats ir su vynu! — tvir-tino senutis. — Mainyties persi-maino, tik trumpai valandėlei; bet tyčia laukti ir ragauti — nevalia. Kita kartą taip-pat žmogus kelionėje užtrukęs, par-važiuos girdys arklius: pasi-ėmęs viedrą vandens kiša ark-liams; negeria; arkliai plunk-šėia, knarksėja, į viedrą nė snu-kio neikiša. Žmogus ragauja — vynas! pastatęs viedrą, paėmęs kitą pasėmė — jau vanduo, ir arkliai geria. Uždares arklius, viedrą vyną parsinešė į vidų. Visi namiškiai ragavo ir gerė; tikriui-tikrius vynos. Viedre pasemtas nebeatsimainė, o šu-

Samdytas bernas, ragavęs to vy-no, ant kitų Kaledų busias jį mandresnis: pasistatęs prie šu-linyje — atgal vandeniu pavirto. linio kubilą, o su viedru vis se-mia iš šulinio vandenį ir ragau-ja: kaip tik persimainysias į vy-ną, tuoj sėmsias viedrais ir pil-sias į kubilą. Sėdžia vyras nuo pat vakarė ir vis pasisemdams ragauja. Tik sykį paragavęs su-šuko: „Vynas!“ pakrito ant žemės ir numirė. Ir tą vyną, kur buvo pasėmęs, besispardyda-mas mirdamas paliejo... Taip lai. Tyčia nevalia stebuklų gau-dyti. Kam nors, Dievas pats pa-rodo. —

Senutis pasakoją; tėtis pypkė ruko; Jonas snaudžia; moteris indus mazgoja, į pečių kugelį kiša; o Juozukas ausis ištemps klausosi ir galvoja: kaip čia ne-tyčia arklių kalbos išgirsiu? Apsiruošus, atėjo prie stalo Marė ir mama, atsisėdo. Senutis išitraukęs kantičkas, užsidėjęs akinius, užtraukė: „Adoms iš rojaus eidamys, graudžias asar-as liedams...“ visi pritarė. Ka-runką dar pagiedojus tėtis sako: — „Jonai! jei norite, važiuokite su man į bernelio mišias. Pa-sikinkyk bėriuką į roges... tik pasiimk geležinius, idėk į spy-ną arklių, kad nepavogtų.“ — „Visi važiuokite pora arklių, — patarė mama. — O kas apsišers? — Mudu su senučiu ant sumos nuvažiuosime. Ryto kunigai po trejas mišias laikys, pakaks vi-siems. — Tai norš Juozuką vežkitės, Jonai! Bernelio mišios ne kas-die; vaikui naujiena pamatyti, — mama kalbėjo: — ant kojų užsimėsite, bus dar šilčiau va-žiuoti. — Tokio vabalo dar ten rei-kia! šalta, sustips — Jonas at-sikalbinėja: — tikiems tik ant pečiaus bernelio mišios, ne nak-timis važinėties. — Bereikalo bauginate galis sušalti, — pridėjo tėtis. — Apsivilk, Juozuk, mano bal-taisiais kailiniukais, — tarė mama: — susijusok; bus tau mieroje ir šilta kepurė nertinė. Po žiemos vartais galės gulėti. Apie kelionę šnekasi, o Juo-zukui net širdis dreba: kaip čia išeis tas nuosprendis?... Ant galo Marė paleido gerklę: — Nereikia, nereikia! Toks kurtavala, mat vaikšioja. Dėdė mudum duoda pas jį, vis klausinė-jo, kamantinėjo, kol tas visą teisybę pasisakė. Gerai. Atėjus Kaledoms, tas turtois nuo pat sutemos jau gulė šiauduose ant arklių kutės. Nė miegas jam nelenda: taip geidžia išgirsti ka-me pinigai užkasti. Per dvylik-tą ir girdžia, arklys sako:

— „Eskim ėskim; prisiėskim; sunkus darbas mus laukia.“ — „Kas do darbas? Dabar žiema, bėdo dar šventė.“ — „Ryto daktaro lakstyti, o poryt tą padlį vilkti.“ — „Kokią padlį? kur vilkti?“ — „Ogi tą, kur ant kutės tyk-šo ir mūsų kalbos klausosi: rei-kės mums į kapus nuvilkti.“ Žmogus nebegirdėjo nė ark-lių kalbos galo; tebegulėdamas šiauduose skaudžiai apsirgo. Teisybė, ir daktarą parlaikino, bet nieko nepadėjo: ant pavaka-rės ir pasimirė. Mat, iš nejučių išgirsti gyvulių kalbą nieko ne-kenkia, o tyčia klausyties — nevalia.

— Gyvuliai niekus pliauškia, tarė Jonas. — Verčiau vandeniui persimainius vyno prisigerti, nuo to nemirsi. — Tas pats ir su vynu! — tvir-tino senutis. — Mainyties persi-maino, tik trumpai valandėlei; bet tyčia laukti ir ragauti — nevalia. Kita kartą taip-pat žmogus kelionėje užtrukęs, par-važiuos girdys arklius: pasi-ėmęs viedrą vandens kiša ark-liams; negeria; arkliai plunk-šėia, knarksėja, į viedrą nė snu-kio neikiša. Žmogus ragauja — vynas! pastatęs viedrą, paėmęs kitą pasėmė — jau vanduo, ir arkliai geria. Uždares arklius, viedrą vyną parsinešė į vidų. Visi namiškiai ragavo ir gerė; tikriui-tikrius vynos. Viedre pasemtas nebeatsimainė, o šu-

— „Eskim ėskim; prisiėskim; sunkus darbas mus laukia.“ — „Kas do darbas? Dabar žiema, bėdo dar šventė.“ — „Ryto daktaro lakstyti, o poryt tą padlį vilkti.“ — „Kokią padlį? kur vilkti?“ — „Ogi tą, kur ant kutės tyk-šo ir mūsų kalbos klausosi: rei-kės mums į kapus nuvilkti.“ Žmogus nebegirdėjo nė ark-lių kalbos galo; tebegulėdamas šiauduose skaudžiai apsirgo. Teisybė, ir daktarą parlaikino, bet nieko nepadėjo: ant pavaka-rės ir pasimirė. Mat, iš nejučių išgirsti gyvulių kalbą nieko ne-kenkia, o tyčia klausyties — nevalia.

— Gyvuliai niekus pliauškia, tarė Jonas. — Verčiau vandeniui persimainius vyno prisigerti, nuo to nemirsi. — Tas pats ir su vynu! — tvir-tino senutis. — Mainyties persi-maino, tik trumpai valandėlei; bet tyčia laukti ir ragauti — nevalia. Kita kartą taip-pat žmogus kelionėje užtrukęs, par-važiuos girdys arklius: pasi-ėmęs viedrą vandens kiša ark-liams; negeria; arkliai plunk-šėia, knarksėja, į viedrą nė snu-kio neikiša. Žmogus ragauja — vynas! pastatęs viedrą, paėmęs kitą pasėmė — jau vanduo, ir arkliai geria. Uždares arklius, viedrą vyną parsinešė į vidų. Visi namiškiai ragavo ir gerė; tikriui-tikrius vynos. Viedre pasemtas nebeatsimainė, o šu-

Samdytas bernas, ragavęs to vy-no, ant kitų Kaledų busias jį mandresnis: pasistatęs prie šu-linyje — atgal vandeniu pavirto. linio kubilą, o su viedru vis se-mia iš šulinio vandenį ir ragau-ja: kaip tik persimainysias į vy-ną, tuoj sėmsias viedrais ir pil-sias į kubilą. Sėdžia vyras nuo pat vakarė ir vis pasisemdams ragauja. Tik sykį paragavęs su-šuko: „Vynas!“ pakrito ant žemės ir numirė. Ir tą vyną, kur buvo pasėmęs, besispardyda-mas mirdamas paliejo... Taip lai. Tyčia nevalia stebuklų gau-dyti. Kam nors, Dievas pats pa-rodo. —

Senutis pasakoją; tėtis pypkė ruko; Jonas snaudžia; moteris indus mazgoja, į pečių kugelį kiša; o Juozukas ausis ištemps klausosi ir galvoja: kaip čia ne-tyčia arklių kalbos išgirsiu? Apsiruošus, atėjo prie stalo Marė ir mama, atsisėdo. Senutis išitraukęs kantičkas, užsidėjęs akinius, užtraukė: „Adoms iš rojaus eidamys, graudžias asar-as liedams...“ visi pritarė. Ka-runką dar pagiedojus tėtis sako: — „Jonai! jei norite, važiuokite su man į bernelio mišias. Pa-sikinkyk bėriuką į roges... tik pasiimk geležinius, idėk į spy-ną arklių, kad nepavogtų.“ — „Visi važiuokite pora arklių, — patarė mama. — O kas apsišers? — Mud

Guy de Manassant.

Vertė K. Sėjikas.

Paprasta drama.

Priepuolami susitikimai kelionėje yra puikiausias dalykas. Kas nežino, kaip malonu suėti penkių šimtų mylių atstume nuo Paryžiaus seną mokyklos draugą? Kam neteko praleisti visą naktį karietoje šale nepažįstamos moters, kurios nebuvo galima net įžiūrėti, kuomet jūnai ilpo karieton kokiame tai miestelyje?

O ant rytojaus, kada galva visai apsvaigsta nuo bilsėsio ir skambančių žvangėjimų, kaip smagu žiūrėti į jauną kaimyną su sudraikytais plaukais, tūtyti, kaip ji praveria akis, dairosi, savo laibais piršteliais taiso nepaklusnius plaukus, tyrinėja — ar korsetas tvarkoj, ar nesusi-glamžė sijonas?

Ji meta į jus indiferentišką, bet domingą žvilgsnį. Paskui ji įsitraukia į karietos kampą ir, tarytum, niekuo daugiau nesi-interesuoją, kaip tik apylinkė-mis.

Nenoroms visą laiką tūtyti ją, nenoroms tik apie ją ir mąstyti. Kas ji? Iš kur ji? Kur ji va-žiuoja? Galvoj vaidinasi visas romanas. Ji graži, labai graži. Kaip laimingas tas, kuris... Gy-venti su ja būtų tikra palaima. Kas žino? Gal ji ir yra toji, ku-rios trokšta jūsų širdis, apie ku-rią jūs jau senai sapnuojate, ku-

Ji yra reikalinga jums sielai. Malonu jausti taipgi ir apsi-vylimas, kuomet matai, kaip apleidžia karietą prie kokio nors vasarnamio. Ten jos laukia ko-kis tai ponas su dviem vaikais ir dviem tarnaitėmis. Jis ap-kabina ją ir bučiuoja. Paskui ji pasilenkia ir bučiuoja vaikus. Po to jie visi traukia aleja, o tarnaitės priima nuo vežėjo ba-gažą.

Sndieu, viskas pabaigta! Jūs niekuomet jos nebematysite. Sudieu, jaunoji moters, kuri sėdėjo karietoje greta jūsų visą naktį! Jūs jos nežinote, jūs su ja nekal-bėjote. O visgi jums biskuti-liudna, kad ji apleido karietą. Sudieu!

Pas mane daug užsiliko tokių atsiminimų — yra ir linksmy, y-ra ir liudny.

Aš pėsčias basčiaus po Over-nus, vaikščiojau po tuos patrau-kančius, neperdaug augštus, ne-perdaug stačius kalnus. Aš užli-pau ant kalno Sansi ir sustojau nedideliame viešbutyje prie pat koplyčios Notre-Dame Vassa-vier, kur sūcina daug maldinin-kų. Bevalgydamas pietus, aš pastebėjau prie kito stalo keis-tą ir net juokingą senę.

Ji turėjo nemažiau septynių dešimčių metų: ji buvo ilga, kai-lazda, sudžiūvusi ir su žilais plaukais. Apsirengusi ji buvo juokingai ir netvarkingai, kaip keliauninkės anglės, kurios ne-sirupina savo tualetu. Ji valgė kiaušiniene ir laiks nuo laiko gėrė vandenį.

Jos veido išraiška buvo labai keista, akis rodė nerimavimą ir visą išžiūrą sakė, kad gy-venimas ją gerokai palamdė. Aš labai domingai žiūrėjau į ją ir klausiau savyes: "Kas ji toki? Ką ji pergyveno? Kodėl ji vienai viena bėsto po tuos kalnus?" Ji užmokėjo, atsikėlė ir už-matė ant pečių kokį tai keistą šalką. Paskui ji paėmė lazda, ant kurios buvo išdegti var-dai tų kalnų, kuriuos ji aplankė, ir dideliais žingsniais išėjo iš viešbučio, lyg laikkančis besi-rengias išnešioti laiskus.

Prie durų jos laukė gidas (vadas). Jiedu nuėjo sykiu. Aš mačiau, kaip jiedu ėjo take-liu, iš abiejų pusių apstatyti me-diniais kryžiais. Ji buvo augš-tesnė už savo sankelėivį ir, regis, ėjo greičiau.

Dviem valandom praslinkus, aš atsiduriau klonyje, kur tarp medžių ir krūmų buvo stebėti-nai gražus ežeras Paven; ežeras ant tiek apskritas, kad rodos jo linijos apvesta cirkuliu; vanduo permatomas ir mėlynas yt dan-gus; Paven taip gražus, kad staciok norisi prie jo apsigyven-ti ant visados.

Mano senukė stovėjo netoli nuo manęs ir žiūrėjo į ežero pa-virši. Ji žiūrėjo taip domingai, lyg norėjo įžiūrėti ežero gel-mes, kur kaip kalbama, apsigy-veną labai didelį foreliai sunai-kinę visas kitas žuvis. Pasirodė, kad per jos skruostus riedėjo dvi ašaros. Bet nespėjau aš pri-siartinti prie jos, kaip ji nu-traukė prie savo gido, kuris sto-vėjo prie kalno.

Tą dieną man daugiau neteko jos matyti. Ant rytojaus aš vykau aplan-kyti Murelio pilį. Augštas bokš-tas riegso kalno viršunę. Jis visas suskiles nuo pamatų ligi pat viršunės; plyšiai taip ir žė-ria.

Jis stebina žiūrėtojus savo iš-didumu ir ruščia, purvina iš-vaizda. Jis senai vienai vienas, lyg viešpats apielinkų. Aš ili-pau į kalną ir atsiduriau bokšte. Nuo bokšto puikiausia matosi visos apylinkės.

Bokšto viduryje buvo griuvė-siai, daug įvairių lindynių ir sklepų, sienos buvo lyg išpau-sytos peiliu; plyšiuose augo žolė ir kur ne kur matėsi driekiai.

Aš vienui vienas apžiūrėjau griuvėsius.

Staiga prie sienos aš pama-čiau kokį tai šešėlį, lyg pilies valdono dvasią.

Iš pradžių aš nustebo ir bis-kutį išsigandau. Paskui aš pa-žinau tam šešėlyje senukė su kuria jau du sykiu buvau susi-tikęs.

Ji verkė, Ašaros riedėjo per jos skruostus ir šluostėsi nosi-je.

Aš nusigrįžau ir norėjau vyk-ti, bet ji prabilo. Jai buvo nes-magu, kad aš matau ją verkiant. Ji tarė:

"Taip, aš verkiu... Tatai su manim retai pasitaiko." Aš nežinau nei ką atsakyti ir sumurmėjau: "Dovanokite, po-ni, kad aš jus išgąsdinau. Su jumis turbūt atsitiko koki nors nelaimė."

Ji pasakė labai tyliai: "Taip... Ne... Aš kaip bena-mis šuo."

Ji vėl prispaudė prie akių no-sinę ir pradėjo verkli.

Aš paėmiau ją už rankos ir bandžiau nuraminti. Jos ašaros sujudino mane. Ir staiga ji ėmė pasakoti man savo gyvenimo is-toriją, lyg norėdama sumažinti savo nelaimę.

"Jeigu jūs žinote, kaip liudnas mano gyvenimas... kaip liud-nas..."

Aš buvau laimingas... Mano ten namai... Ir aš negaliu ten grįžti, niekuomet negrįšiu, tai perdaug sunku.

Aš turiu sunų... Tai jis! Vai-kai nieko neįsako. O gyveni-mas taip trumpas! Jei aš ji dabar sutikčiau, tai gal visai ir nepažinčiau! Kaip aš ji mylė-jau! Taip, kaip aš ji mylėjau!

Mylėjau net tada, kada is da nebuvo gimęs ir aš savo kune jaučiau jo judėjimus. O kada jis gimė! Kaip aš jį bučiuavau, my-lėjau, glamonėjau! Jeigu jūs

žinotumėte, kiek hemiegių nak-tų aš praleidau prie jo vygės, žiūrėdama į jį, mastydama apie jį. Aš staciok garbinau jį. Kada jam sukako aštuoni metai, — tē-vas nuvežė jį į pensiją. Del manęs viskas buvo užbaigta. Jis nustojo priklausyti man. Dieve mano! Jis pareidavo na-mo tik šventadiniais. Tatai buvo visa, ką aš nuo jo turėjau.

Paskui ji išvežė į Paryžiaus gimnaziją. Iš ten jis parvažiuo-davo namo tik keturis sykius į metus; ir kiekvieną kartą aš stebėdavau, kaip jis persimai-nė ir paaugėjo, o aš net nema-čiau kaip jis augo. Nuo manęs atėmė jį, atėmė jo meilę, jo pa-sitikėjimą. Ir aš nemačiau, kaip jis augo, nuolat darėsi vyru.

Aš mačiau jį keturis sykius į metus. Pamąstykite tik! Ir kiekvieną kartą jo kūnas, jo bal-sas, jo judėjimai buvo svetimi man, nepažįstami. Vaikas greit mainosi, o jeigu tas mainymos įvyksta jums nematant, jūs visai nebepažįstate jo!

Kartą jis parvažiavo su ma-žais usiukais! Jis! Mano sunus! Aš buvau nusteblinta... Ir man pasidarė liudna, ar tikite tam? Iš pradžių net drovėjau jį bu-čiuoti. Ar jis tai? Mano mažas baltplaukis, mano mielas vai-kas, kurį kadaise aš laikiau ant rankų vystykloose, kuris žin-do mano krutis... O šis didelis tamsiaplaukis vyrukas, kuris nemoka manęs tinkamai bu-čiuoti, kuris myli mane tik sa-vo sunaus pareigą pildydamas, kuris vadina mane motina tik kad taip primta vadinti!

Mano vyras mirė. Paskui iš-mušė paskutinė valanda mano tėvams, kiek lukterėjus aš ne-tekau ir seserį. Kuomet jau mir-tis įsisuka į namus, tai ji ban-do kuodaugliausia paguldyti, kad paskui ilgai laikui nebe-reikėtų vėl grįžti atgal. Ji palie-ka tik vieną arba du žmogų, kuriems ir tenka apverkti mi-rusius.

Aš palikau vieną. Tuo laiku mano sunus jau studijavo tei-ses. Aš tikėjauš likusias savo dienas praleisti su juo.

Aš vykau pas jį, kad gyven-syky su juo. Bet jis jau pradėjo gyventi, kaip ir visi jauni žmo-nės, kad gyvena. Ir davė man suprasti, kad aš jį varžau. Tą-syk aš išvažiavau. Tai buvo ne-gera, bet man buvo sunku jau-siti, kad aš, jo motina, varžau jį. Aš atsipeikėjau.

Aš daugiau jo nė karto arba beveik nė karto nemačiau.

Jis apsidėdė. Koki laimė! Ant galo, mes galime gyventi kruvoj. Aš turėsiu anukų! Jis apsidėdė su angli ir jį pradėjo neapkęsti manęs. Kodėl? Gal ji nujaudė, kad aš perdaug my-liu sunų?

Aš priversta buvau vėl išva-žiuoti. Ir aš palikau vieną. Taip, visai vieną.

Paskui jis išvažiavo į Angli-ją, prie jų, prie savo pačios tė-vų. Suprantate? Dabar jie turi mano sunų! Jie pavogė jį iš manęs! Jis rašo man kartą į mėnesį. Iš pradžių jis karts nuo karto aplankydavo mane. O da-bar visai paliovė tatai daręs.

Štai jau keturi metai, kaip aš jo nebematau! Jo veidas jau susiraukšlėjęs ir plaukai praži-lo. Ar tai galima? Tas žmogus, beveik senis — mano sunus? Mano gražusis vaikas? Aš nebe-matysiu jo daugiau.

Ir aš visą metą važinėju. Va-žinėju tai į kairę, tai į dešinę, kaip jus matėte, visai vieną.

Aš, kai benamis šuo. Sudieu. Nepasilikite čia, aš paskui gai-lėsiuosi, kad papasakojau jums visa tai."

Eidamas nuo kalno, aš dar kartą atsigrįžau. Senukė sto-vėjo ir akyliai žiūrėjo į ežerą.

O vėjas muskatoavo jos drabu-žius ir šaliką, kuris dengė jos lietusis pečius.

Rez. 333 S. Ashland Blvd. Chicago Telephone Haymarket 2544

DR. A. A. ROTH
RUSAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialistas Moteriskų, Vyriškų, Vaikų ir visų chronikinių ligų
Ofisas: 3354 So. Halsted St. Chicago
Telephone Driver 9693
Valandos: 10-11 ryto; 2-3 po pietų; 7-8 vak. Nedėlionis 10-12 diena.

Bell System

Neramumo Dvasia

Kilus iš karės smūkenybių reakcija, tasai Gyvenimo Brangumai, ir nenusistovėjusios visame pasaulioje industrijos sąlygos susijungė, kad sumažinus darbininkų stro-pumą daugelyj darbo šakų.

Fabrikuose, dirbtuvėse nebėra to uolumo ir entuziazmo, o dėl to gaminimas šluvoje šluvoja. Dagi namų tarnaitės tuo užsi-krėtusios, ką juk kiekviena šeimininkė žino.

Mes, regis, galime pasigirti, jogei Bell Sys-temos darbininkai yra mažiau tos neramumo dvasios paliesti ne kaip didžiū-ma kitų darbininkų. Vis dėlto ir čia jos intaka jaučiama ir bus jaučiama, kol pa-saulis ims vėl į normales vėžes įeiti.

Telefonų valdyba daro visa ką galėdama, kad pataisius sąlygas ir įsteigus patarna-vimą vėl taip, kaip buvo pirm karės. Tele-fonų vartotojų ji tatai prašo kantrybės ir kooperavimo.

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

KALĖDŲ IR NAUJŲ METŲ DOVANOS

ELLOR

DARBO ŽMONIŲ KNYGYNAS

NAUJIENŲ STOTIS

Geriausios būs Nauja Knyga MEILĖ IR DAILE. Kaina \$1.00 tikrai, bet naudos suteiks vertės \$25.00. Reikalavkite tuojau, nes nedaug liko.

Siuntinėjame savo katalogus veltui visiems, prisituntusiems už 2 cen-tu krasos ženklelį.

DARBO ŽMONIŲ KNYGYNAS
3238 So. Halsted Street, Chicago, Ill.

LIBERTY BONDS

Mes perkame Pergalės Bondus pilna parašyta ja verte, ir Laivės Bondus pilna pinigine verte.

Atneškite arba atsiskite į
Aldara kasdien nuo 9-6
Utarininkais, Keltvergalis
ir Subatomis 9-9

J. G. SACKHEIM & CO.
1335 MILWAUKEE AVE.
terp Paulina ir Wood Sts.

TIK TRIS DIENAS

Panėdėlyj, 22 d. Utarinke, 23 d. Sėdėda, 24 d., Gruodžio mėn. 1919

Didelis Išpardavimas

Groserio

Mes užlaikome didžiausią grosernė ant Bridgeport.

Nekurių dalykų paminėjim ir kainas

Sausi krekešai 20c.

o dabar, 15c svaras

Bakšas krekešų 10c.

o dabar 5c. bakšas

Sausi balti žirniai 15c.

o dabar 12c. svaras

Navy mažos pupikės 15c.

o dabar 13c. svaras

1/2 svaro Salmon kenas 17c.

o dabar 14c. kenas

Alivinės sardinkos 10c.

o dabar 8c. baksitukas

o dabar už 25 centus

o dabar žu 25 centus

10 uncijų stiklinė džėlės 18c.

o dabar 15 centų

Didelis šmotas muilo 7c.

o dabar 5c

Gero kečiupo butelis 15c.

o dabar 2 buteliai už 25c

Armuro binzai 1 kenas 15c.

o dabar 2 kenai už 25c.

Geri rezinkai 35 centai,

o dabar 25 centai svaras

Didelis butelis Snider kečiupo 28c.

o dabar 25c butelis

Pamėginkite mūsų sviestą arba rugščią ir saldžią smetoną.

Mes užlaikome didžiausiamė pa-sirinkime kavos, arbatos ir turime cukraus.

Laikome žalių frukty pilnamė pa-sirinkime.

Mes parduodame obuolius bakšais kuožemiausia kaina. Taipgi ir sal-dainių (kendžių) dideliame pasirinkime. Ir turime krajavų baravykų. O taipgi turime geriausiu apnyti del naminio alaus darymo. Kas at-silankys, tas bus užgandintas. Pas-mus mandagus patarnavimas. Mes orderių niekam į namus neprista-tom.

JOHN P. LEGERO
3352 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Phone Boulevard 4372.

Nesiusk Nei Cento.

Nadaro jokio skirtumo kas jūs esa-te; farmerys, darbininkas ar me-chanikas, jūs būtina reikalaujate šios ylos. Ji sutapsys jums pinigų ir laiko. Jūs galite daryti visokį pa-taisymą su šia yla, kaip tai: čėvery-kus, pakinktus ir kitus didelius ir mažus pataisymus. Ji siuva gerai ir greitai, kaip mašina. Kainuoja su 20 aršinių šiaučiškos drotės ir dviem adatom, tik \$1.00. Septynios (7) ylos už \$5.00. Extra adatos, tiesios ir kreiv-os po 10c. kiekviena. Extra kamu-lėlis siulu 15c. Mes noriai sugrąžin-sime jūsų pinigus, jei jūs nebuste užgandinti. Neatidėliok, bet šian-dien, tuojau, atsiskys savo vardą ir adresą, o mes atsisiame jums ylą C. O. D. Jūs užmokėsit kuomet pa-sto nešiotojas atneš jums į namus.

INTER. SALES CO.
Sta D. Box 122 New York, N. Y.

Dr. Charles Segal

Persikėlė į savo naują ofisą pn. 4729 So. Ashland Ave. Jis gydo ligas vyrų, moterų ir vai-ky. Ofiso valandos nuo 10 iki 12 rytmetų, nuo 2 iki 5 va-kare. Specialistas džiovos ir moterų ligų.

Tel. Drexel 2880.

Skaitykite ir Platinkite
"NAUJIENAS"

AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Gydamos Specialisto

Teisingai pritaikyti akinius kuomet jūs kenčiate galvos skaudėjimą, kuomet raštas susibėga ir krūva, kuomet siuvate arba skaitote. Kuomet jūs esate arba trumparegis arba toliaregis, pasitarkite su manimi pirmiau negu eisite kur nors kitur. Ma-no 26 metų patyrimas šiame užsi-mime suteiks jums geriausias pasc-kines.

Gydymas visu akių, ausų, nosies ir gerklės ligų. Panėdėliais, Sėdėdo-mis ir Pėtnyčiomis nuo 7 iki 9 val. vakare. Nedėlionis nuo 9 iki 12 die-ną.

JOHN SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.
Kampus 18-tos gatvės.
3-čios lubos, virš Platt'o aptiekos.
Tėmykite į mano parašą.
Valandos: nuos 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Nedėlionis nuo 9 val. ryto iki 12 valandų diena.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dykai
Gyvenimas yra tuščias, kada pra-nyksta regėjimas. Mes vartojam pagerintą Oph-thalmometer. Y-patinga doma at-kreipiamą į vai-kus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. nedėlionis, nuo 9 iki 12 dieng 4649 S. Ashland av. Kamp. 47 st. Telephone Yards 4317 Boulevard 6437

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 28 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriskų ir Vyriškų.
Taipgi Chronikų Ligu.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9-10 ryto, nuo 12-2 po pietų ir nuo 6-8 vakare. Ne-dėlionis nuo 9-2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. I. E. MAKARAS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Rogelande: 10900 S. Michigan Ave.
Telefonai: Pullman 342 ir 3180
Chicago ofisas: 4515 S. Wood St.
Tik Ketvergų vakarais nuo 5:30-7.
Tel., Yards 723.

DR. M. HERZMAN
IS RUSIJOS

Gerali Lietuvos kinomas per 16 me-tų kaip patyręs gydytojas, chirurgas ir akušeris.
Gydo akterias ir chronikines ligas, vy-rų, moterų ir vaikų, pagal naujausias metodus X-Ray ir kitokius elektro prietaisus.
Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St. netoli Platt St.
VALANDOS: Nuo 10-12 pietų, ir 8 vakarais. Telephone Canal 3110.
GYVENIMAS: 3412 S. Halsted Street
VALANDOS: 8-9 ryto, tikrai.

DR. M. T. STRIKOLIS
Lietuvis
Gydytojas ir Chirurgas
Ofisas: 1757 W. 47 St.
Telefonai: 160.
Ofiso valandos: 10 ryto iki 2 po pietų; 6:30 iki 8:30 vak.
Nedėlionis 9 iki 12 diena.
Namai: 2914 W. 43 St.
Tel. McKinley 263

Telephone Yards 5334

Dr. P. G. Wiegner

Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

Telephone Boulevard 2160

DR. A. J. KARALIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VALANDOS: 9-12 ryto
2-9 vakaro
3303 S. Morgan St. Chicago, Ill.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan st. Chicago
VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare

S. D. LACHAWICZ
Lietuvys Graborius
Patarnauja, lindotuves kuopi-gliausia. Reikale mēdžiū atsi-saukti, o mano darbu busitė už-gandinti.
2314 W. 23 Place, Chicago, Ill.
Tel. Canal 2199.

Lietuviai Tėvai ir Motinos

Ar turite dukterį šešiolikos metų amžiaus, ar senes-nę, kuri nori pati sau gyvenimą pasidaryti? Ar jūs svarstotės nežinodami, kur gera ir saugi darbo vieta šitame mieste? Jei ji moka mūsų šalies kalbą, tai mes galime pasakyti jums atvirą jai vietą, kur ji galėtų už-dirbti gerą mokestį gražioje apylostovose. Ji bus globo-jie puikiausių moterų, kurios pagelbės jai išmokyti biz-nio. Ji dirbs tik aštuonias valandas su pasilsio laikais to laiko bėgiu, kuriais ji gali gėrėtis parupintuose jai pasilsio kambaruose. Čia, jei ji myli muziką, ji galės gėrėtis pianu ir viktrolomis, ji galės šokti ar dainuoti drauge su draugėmis, ar skaityti laikraščius, knygas ir mėnraščius, kurie ten yra po ranka. Ji gali telefonuo-ti, ir jei ji telefonuos, telefonai ten taipgi nemokami jai. Arba, jei ji pailsusi ir nori prisnusti, tai ji gali rasti ramų kambarį, kur sofos aprūpintos su prigl-viais ir užklojimais. Jei ji pamirštų kalbos iš apsi-mauti, arba ją netyčia užkluptų lietus, tai ten yra iš-sidžiointi drabužiai ir jai bus paskolinta tai dienai sausi čėverykai ir sausos pantiakos. O užkandžio lai-ku ji ras puikiam užkandžių kambarį gardžius už-kandžius pataisyta, kur ji gali valgyti kiek tik ji nori nieko nemokėdama užtai.

Nėra tokios vietos mieste, kur jauna mergina būtų geriau prižiurima kaip Chicago Telephone kompanijos ofisuose. Nuo tos dienos, kada ji įeina lavinimo sky-riun iki ji pasitraukia sulaukus pensijos. Josios svei-kata yra rupestingai prižiurima ir jei ji susirgtų, ji esti po malonia priežiūra puikiai išlavintos slaugės, kuri pagelbsti jai visame. Gydytojai, kiti geriausi visiame mieste, visuomet yra pasirengę suteikti jai pa-tarnavimą. Susirgus, jei ji tarnavo kompanijai du metu, ji gauna ligos pašelpą. Ji turės dvi savaiti ato-stogų (vakacijos), su užmokėsniu, išbuvus prie kom-panijos metus. Jai bus mokama kas savaitė gera mokestis, pradėjus jai besimokinant ir tolydžio pake-liant. Ji gali atsivesti savo drauges su savim ir jai jaustis kaip pas save namuose. Mes jau daug turė-jome lietuvių, kurios yra puikios telefonistėmis.

Atsilankykite į mūsų lavinimo skyrių pn. 311 W. Washington St. ir pasižiūrėkit patis, kokios pagei-daujamos vietos yra atviros jūsų dukterims. Ofisai yra visuose miesto kraštuose ir jį išbuvusi lavinimo-si skyrių gali gauti vietą arti namų.

Jei norite knygelės, kur aprašoma apie visą šitą įdomią darbo vietą, tai ateikite, parašykite, ar patele-fonuokite, paprašydami knygutės — "Booklet I."

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

OPERATORS' TRAINING DEPARTMENT

9th FLOOR

311 W. Washington Street

Telephone No. "OFFICIAL 300."

Lietuvių Rateliuose

LAISKAI IS LIETUVOS
NAUJIENŲ OFISE.

Naujienu ofise yra atėjusių
iš Lietuvos laiskų šiem asme-
nims:

Jonas Rimkus
Leon Valončius
John Andriukonis
Vicentas Grebliunas
Josefen Brazauska
Ignas Bublīs
J. Stupinas
Pranciškus Stanionis
Frank Kupris
William Kiusas
Tonis Kniukšta
Antanas Kniukšta
Dominikas Petravičia
Jonas Kondraska, 2.

Laiskai galima atsiimti as-
meniskai Naujienu ofise, arba
paštu, atsiunčiant už 2 centų
pašto ženklelį.

WEST SIDE

Ryto LSS. 22 kp. koncertas.

Ryto p. M. Meldažio svetainė-
je LSS. 22-roi kuopa rengia
šauņu Kalėdinį Koncertą. Kon-
certas žada būti vienas puikiau-
sių, kadangi jame dalyvauja ga-
bus dainininkai solistai, chorai
ir tt. Beto, jame kalbės Naujie-
nų redaktorių d. P. Grigaitis.

Visi Chicago socialistai, visi
gerų vakarų ir koncertų mylėto-
jai tegul nepatingi atsilankyti.
Koncertas prasidės kaip 4 val. po
pietų. — Koncertų Mylėtojas.

LDLD. 45 kp. susirinkimas.

Grudžio 21 dieną Meldažio
svetainėje buvo LDLD 45-tos
kuopos susirinkimas. Susirinki-
mui tvarką vesti pasikirta Spur-
gis. Susirinkimo tikslas berods
buvo naują valdybą išrinkti. Be-
to dar buvo surasta
referendumai, prisiksti kuopos
vardu, kur siuloma rin-
kti centro valdybą „komunis-
tams“ geidaujamus narius. Pa-
sirodė betgi, kad nevisi pažy-
mėtieji blankoje asmens turi teis-
ės būti LDLD valdybos nariais.
Pav. toks T. Dundulis, viena
kad jis blankoje neteisingai pa-
žymėtas esant LDLD. 19 kp. na-
riui, kuomet jis priklauso 45-tai
kuopai. Antra, tai dar nėra me-
tų kaip įsai įstojo į LDLD. Vis
delto, pasirodo, kad prie T. Dun-
dulio „geros akies“ neturi dagi
patį „komunistai“. Kuomet č-
jo kalba apie tinkamumą kandi-
datų, tai vienas „komunistas“
nedvejodamas pareiškė, jogei
„ar šiaip ar taip, bet Dundulis
vistikie netinkamas. O tai delto,
kad įsai yra niekas daugiau, tik
— garbės įeškotojas.“ Nema-
žai keistybės buvo ir del tų „in-
strukcijų“, kurios buvo perskai-
tytos, butent: kaip už ką ir ko-
del reikią balsuoti „už ir prieš“.
Gi tie konstitucijos „taisymai“,
kurių visagalingieji mūsų orga-
nizacijos bosai teikėsi pasiulyti,
tai jie nepatiko dagi patiems
„komunistams“. Mat ten pasaky-
ta, kad „visi tie, kurie nepri-
taria „komunistų“ (teisingiau
smalinio instituto socialnar-
kistų diktaturai) turi but išbrau-

kti iš LDLD.“ — Ką? kas? —
girdėjosi balsai. „Taip, išbrauk-
ti, vė čia aiškiai parašyta“ —
kartojto sekretorius. Atsistoja
komunistas E. ir sako: „Tai jau
perdaug. Aš tampo priėjusias.“
Kitas jam pritaria ir sako:
„Draugai, vistikie čia negerai.
Nugį, yra narių, kurie nepriklau-
so nė prie komunistų negi socia-
listų, bet apsiėtią jie myli. Tai
ką sulais darysime?“ Jaunas,
nepažįstamas vyrukas, matoma,
labai įpykęs „komunistiškų“ bo-
sų šeimyninkavimui, pataria visą
štofą padėti „į saugią vietą“ —
gurbą. Po ilgų ginčų nutarta
„pataisymus“ atimti. Bet čia
jau tuliems kažkinkas „nikslė-
jo“ ir jie pradėjo kalbėti apie
braukimą iš LDLD. dd. Michel-
sono ir Liutkaus. Ir nevezint
rintesniųjų narių nurodymų,
kad toks klausimas čia nevietoj,
jie vis delto pastatė ant savo.
Pagalios nutarta „surengti“
Tadui Dunduliui prelekciją, tik
ta sąlyga, kad jis „kalbėtų už
dyką“. Tadas turėtų but vyrų
ir pasirodyti. Juk Naujienu ir
Grigaitis dar tebegyvoja. —
Gvaizdikas.

CICERO

LSS. 138 kuopai susitvarkius.

Vietos LSS. 138tai kuopai
šiais metais priešėjo daug nema-
lonumo pergyventi. Vienok mu-
sų priešai veltui save ramino
viltimi, kad kuopa bus pakrik-
dyta. Kuopa, apsiaviliusi neaiš-
kių komunistiškų elementų, da-
bar ranka rankon čina su visų
tautų socialistais ir Socialistų
Partija. Dabar vieton pirma
buvusį peštynių, koliojimosi
pas mus vieši draugingumas ir
rintas dalykų svarstymas.
Taip dalykams stovint kuop-
pes laukia gera ateitis.

— A. B. L.

BRIGHTON PARK

Susirinkimas.

Berods, kartą jau buvau ra-
šęs apie pavyzdinę tvarką Kei-
stucio Pal. ir Pašalos Klube.
Dabar ir vel negaliu nepaste-
bėti, kad toji draugija gali but
geru pavyzdžiu visoms musų
pašaliniams draugijoms. Pra-
eitą nedėdienį, grudžio 21,
klubas laikė priešmetinį susi-
rinkimą. Narių į susirinkimą
atėjo tiek daug, kad svetainė
buvo pilna pilnutėlė. Je, na-
riais ir rimtais nariais Keistu-
čio klubas gali didžiuotis.

Susirinkime, tiesa, buvo ga-
lima pastebėti viena kita tvar-
kos vedėjo paklaide, bet rei-
kia neužmiršti, kad publikai
nesilaikant tvarkos ir geriau-
sias pirminkas jos neislaikytų.
Čia betgi buvo kas kita.
Nevezint kelių tvarkos vedėjo
paklaidų susirinkusieji jas pui-
kiai apėjo ir tvarka buvo ku-
geriausia.

Išdavė raportus įvairios ko-
misijos ir rinkta nauja valdy-
ba. Čia, naje, buvo bandyta
sukelti ginčų, bet veikiai visa
buvo numalšinta. Matyt, kad
tarp socialistų ir „komunistų“
esama didelio nesikentimo.
Pav., kada buvo nominuota
kandidatai į draugijos pirmi-
ninkus sekamiems metams, bu-
tent: d. Šegamogas, Valukas, J.
Malala ir Misevičia ir kada, pa-
šalinus nominuotus kandidatus
iš svetainės, čio apkalbėjimas
delei jų tinkamumo, Kipšas pa-
reiškė, jogei Valukas priklausąs
tokiai partijai, kad jeigu įsai
elgtųs taip, kaip rodo jos konsti-
tucija, tai gali suardyti mu-
sų klubą. Iš publikos buvo
pastebėta, kad čia ne partijų rei-
kalas, o klubo. Orait, visa ra-
mu. Patumsis tečiaus ir vel
įsikša: „Šegamogas mažumoj,
o Valukas — didžiumoj. Tad rei-
kia balsuoti už didžiumą, va-
dinas Valuką.“ Vel balsas iš
publikos: „Ką čia jūs apie tas
mažumas ir didžiumas? Kur
jos?“ Bet Patumsis negasiduo-
da. Girdi, „Šegamogas čina su
mažuma, o Valukas su didžiu-
ma.“ Bet jis nuraminta. Eina
slaptas balsavimas. Anot Pa-
tumsio, „didžiumietis“ Valukas
gauna 19 balsų, „mažumietis“

Šegamogas 71 balsą. Malala gi
24. Tuo būdu pirminku iš-
rinkta Šegamogas, o vice-pirmi-
ninku — Malala. Visi kiti va-
lybos nariai liko tie patys.

Taigi Keistučio Klubas išsi-
rinko sau pirminku gan gabų
ir energingą vyrą, kuris galės
daug pasidaryti tos pavyzdin-
gos draugijos labui. Beje, d.
Šegamogas yra LSS. 174tos kuopos
narys. — Gvaizdikas.

BURNSIDE

Prakalbos.

Grudžio 14 dieną vietos S.
L. A. 63čioji kuopa surengė pra-
kalbas, kitaip SLA. savaitę. Pra-
kalbos surengta tikslu supažin-
ti vietos lietuvius su ta didžiū-
le lietuvų organizacija. Kal-
bėjo P. J. Kersis. Nurodinėjo
naudą ir būtiną reikala stoti ton
organizacijon, kurion gali išsi-
tekti ir gauti reikiamos pašal-
nos kiekvienas nevezint jo ti-
kėjiminių bei politinių įsitikini-
mų. Prakalba buvo gera. Be-
je, kiekvienam, atsilankiusiam
duota veltui didelį SLA. kalen-
dorių. — B. Barniškis.

NORTH SIDE

Auka plieno industrijos
darbininkams.

Grudžio 17 dieną įvyko LM
PS. 29 kp. susirinkimas. Be ki-
ta buvo prisiminta apie reika-
lingumą šelpiti streikuojančius
plieno industrijos darbininkus.
Draugės tam pritarė ir nutarė
paskirti iš kuopos išdės 20 do-
lerių. Pavienės narės aukojos
po 1 dol.: M. Jokubaitienė, K.
Pečiukienė, M. Kalainiūtė ir M.
Lukauskaitė; po 50c: M. Mačiū-
tė, M. Lekšienė, K. Ripkevičie
nė, V. Smalienė, M. Andriulienė,
A. Vilienė, M. Viščiulienė ir A.
Tumšienė; po 25c: A. Prusie-
nė, O. Remeikienė ir J. Sagadi-
nienė. Viso \$29.25.

Visoms aukojosioms (tariu
širdingą aciu. — M. Lekšienė.

TOWN OF LAKE

Prakalbos.

Stokjardų darbininkų unijos
257tas lokalas praeitą nedėdie-
nį, grudžio 21, surengė prakal-
bas Davis Square parko svetai-
nėj. Kalbėjo trys kalbėtojai:
vienas anglas ir du lietuviai, bu-
tent d. P. Galskis ir Naujienu
redaktorių, d. P. Grigaitis. Pra-
kalbos pavyko kuogeriausia.
Publikos buvo pilna pilnutėlė
svetainė.

Reikėtų dažniau tokių pra-
kalbų surengti. — Unijistas.

Mokytojai meta savo amatą.

Augštesniųjų (high schools)
mokyklų mokytojai vienas po
kitam rezignuoja ir čina įeš-
kotų pelninesio užsiėmimo.
Dabartinis jų užsiėmimas visai
neapsimokas: gaunamomis al-
gomis jie nebegali pragyventi.
Mokyklų vedėjai — susirupinę,
bet apie padidinimą mokyto-
jams algų jie nē neprisimena.
Taip dalykamų stovint nebus
nuostabu, jeigu viena gražią
dieną mokytojo pereigų čiti te-
panorės koks nors šiaučius ar
kalvis.

Mirė Coliseumo direktorius.

Praeitą naktį umai pasimirė
didžiulio Chicago Coliseum'o
direktorių, Stewart Spaldin.
Širdies liga.

Mirė pirkdamas tikieta.

Pasiturintis vertėiva, William
Clark, 2140 S. St. Louis Ave.,
vakar pirkdamas geležinkelio
tikieta Northwestern geležinke-
lio kompanijos depe umai pa-
simirė. Širdies liga.

„Slapiasai“ darbymetis.

„Slapieji“ vakar turėjo dide-
lį darbymetį. Viename vidur-
miesčio viešbuty parduota už
apie pusantro šimto tukstančių
dolerių degtinės ir kitų svaigi-
namųjų gėrimų. Kur ponai
„slapieji“ pirkliai dės savo tavo-
rą — nežinia. Bet veikliausia
je nujaucia, kad neužligo bus at-
šaukta nepaprastai prohibicijos
patvarkymas.

Mergelė — žudeika pasidavė.

Ta jaunoji panytė, kur už-
vakar naktį ant vietos nušovė
turtinga šaudomos galerijos sa-
vininką, John Reynoldą 709 N.
Clark gatvėj, vakar pati pasida-
vė į policijos rankas. Ji yra
stenoğrafistė, May Byrne,
gyvenanti 212 W. Kinzie gatvėj.
Kartu su ja pasidavė ir jos pa-
lydovai. Mergelė sakosi, kad
Reynoldą ji nušovusi netyčia.
Eina tardymas.

Cirkas žvaigždė — elgėta.

Annie Carrol pora dešimčių
metų atgal buvo viena įžymiau-
siųjų cirkio žvaigždžių. Šiandie
ji elgėta, visų užmiršta ir mir-
šta badu savo mažame nekuren-
tame kambaryly 1911 W. Ma-
dison gatvėj.

Ima nagan gatvekarų kompa-
nija.

Miesto taryba labai pasipikti-
nus. Matai gatvekarų ir eleva-
torių kompanijos nors ir ima
po 7 ir 8 centus nuo pasažie-
rių, bet patarnavimas tiems
pasažieriams likęs visai nepa-
kenčiamu. Gatvekariai ir ele-
vatoriai tarytum silių bačkos
— kimštinau prisikimšę žmone-
mis. Ir tų pačių dar negalima
gauti. O barnėse šimtai karų
stovi.

Mat tiems karams operuoti
reikalinga žmonių ir elektros
pajegos, o visa tai reikalauja
mūsų išlaidų. Tatai kad jas
sumažinus ir turėjus dar da-
giau pelnų — kompanijos elgia-
si kaip tinkamos.

Miesto taryba kaip vienu bal-
su nutarė imti tuos pelnigaudas
už pakarpos. Pamatysime.

Jieško valdininko.

Visoje šalyje įsakyta jieškoti
vieną buvusį Chicago valdinin-
kų tarnavusį federaliame mo-
kesčių-taksų biure. Kaltinamas
delei išėjusių aikštėn suktybių
— slapto pardavinėjimo svaigi-
namųjų gėrimų.

Iš Ivairių Sricių.

Rašo JERNAS.

KAS ILGIAUSIAI, O KAS
TRUMPIAUSIAI GY-
VENA.

Pasirodo, kad ilgiausieji ant
svieto gyvena kunigai ir kariūn-
kai. Bet gabiausias buvęs karin-
inkas Napoleonas I gyveno vos
52 metus. Neilgai gyveno nei
kitas didis karininkas, Aleksan-
dras Makedonietis. Iš kunigijos
popiežiai veik visi gyveno ilgai
ir daugelis kunigų sulaukia la-
bai žilos senatvės. Bet užsiman-
tyti saugojimu žmonių nuo mir-
ties gydytojai gyvena beveik
trumpiausieji, ir tarp jų mažai
yra miršančiųjų nuo senatvės.
Tatai pastebėta senai. Francijoj
net surinktos specialės statisti-
kos žinios apie nepaprastą gydy-
tojų mirtingumą. Iš tų žinių
matyt, kad daugiausiai ne laiku
miršta gydytojai ne nuo užsiėr-
tino limpamomis ligomis nuo
ligonių, bet nuo širdies ligų, nuo
kraujo ligų, arterijų sukielėjimo
ir nervų ligų. Francijoj dau-
giausiai daktarų miršta nuo šir-
dies ligų. Nuo tų ligų taipiau
daugiausiai miršta ir aptiekinin-
kai. Nuo širdies ligų daktarų
miršta 44 nuoš., taigi beveik pu-
sė; 20 nuoš. miršta nuo nervų
ligų, beveik tiekiau miršta dak-
tarų nuo morfinizmo; 7 nuoš.
nuo džiovos, ir tik dešimta da-
lis daktarų miršta nuo kitokių
ligų ir nuo senatvės. Maža dak-
tarų tesulaukia senatvės, nors
jei rupinasi jų globai pavesti
žmonėms sveikata išlaikyti taip,
kad jie kuogliausiai gyventų.

— Jonas Jakavičia,

3230 Lowe Ave., Chicago, Ill.
Phone Boulevard 5854.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA PATYRUSIŲ MERGI-
NŲ VILNOMS SORTUOTI.

DARBO VALANDOS: NUO
7:30 A.M. IKI 4:50 P.M.; SUBA-
TOMIS IKI 12:30 M.

MOKESTIS NUO \$18.00 IKI
\$20.00 SAVAITEJE.

FELSENTHAL-SLEPH
COMPANY

755-759 W. TAYLOR STREET.

PAJIESKAU senvos moteries del
prižiurėjimo stulos. Kas link mo-
kesties susitaikysime. Atsiuškite
M. UGENSKY

3701 So. Lowe Ave., antras flatas.

REIKALINGA MOTERŲ
PRIE SKUDURŲ SORTAVIMO.

GERA MOKESTIS.

5530 So. Halsted St., Chicago.

PAJIESKAU savo pusbrolio Pra-
no Mikalajono, paeina iš Kauno rė-
dybos, šiaulių pavietis, Radvilskio
miesto. Amerikoje gyvena 9 metai,
Youngstown, Ohio. Prašau atsišauk-
ti.

KONSTANTINAS JANKEVIČIUS,
2150 So. Hoyle Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKAU draugo Vincento
Preikšo paeina iš Gubernijos dva-
ro, šiaulių apskrities. Turiu svar-
bią reikala. Meldžiu atsiuškite lai-
kų ar žinanti, pranešti; už ką busiu
dekingas.

GEO. SAVICKAS
1757 Park Ave., Chicago, Ill.

PRANEŠU giminėms ir draugams,
jog Antaną Paukštį užmušė gruo-
džio 19 d. zinkų kasyklose, Hoskin'o
kasykloje, Benton, Wisc.

Kviečiame giminės atsilankyti.
— Antanas Patvinis.

PAJIESKAU Gabrieliaus Kibos
paeina iš Kauno gub., šiaulių pavi-
jonis, Kauno vals., Pauduvės kaimo.
Gavau laiską iš Lietuvos iš jo gim-
inių, atsiuškite ar praneškite
K. GUSCIUS.

1337 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

PRANESIMAI

North Side. — Svarbią prelekciją
skaitys Dr. M. T. Strikolis nedėlioį,
grudžio 28 d., 3 val. po pietų. Kny-
gyno svet. 1822 Wabansia Ave. Po
prelekcijos bus šokių prie geros
muzikos. — Dr. J. Saryšo Komietas.

Cicero. — LSS. 138 kp. mišraus
choro repeticija įvyks pėtnyčioį,
grudžio 26 d., 7:30 val. vakare. O.
Tumulienės svet. 1447 So. 49th
Ave. Po repeticijos bus priemėti-
nis susirinkimas. Visi nariai prašo-
ni buti laiku. — Valdyba.

Dramatiško Ratelio repeticija šian-
die, grudžio 24, kaip buvo tarta,
neįvyks. Sekama Marijos Magdelie-
tės repeticija laikysime po žiemos
švenčių. Laikas ir vieta bus pas-
kelbta vėliau. — Valdyba.

Cicero. — Vyrų ir Moterų Apšv.
Draugystės priešmetinis susirinki-
mas įvyks nedėlioį, grudžio 28 d.,
1:30 val. po pietų. J. Neffo svet.,
1500 So. 49th Ave. Bus rinkimas va-
lydos 1920 metams ir kiti svarbūs
reikalai. Visi nariai ir narės buki-
te laiku. — Valdyba.

Chicago's Lietuvių Soc. Vyrų Cho-
ro nariai, malonėkite visi susirinki-
ti Kalėdų dieną i Meldažio svet. kaip
4 val. po pietų turėsime repeticią
ir reikės dainuoti LSS 22 kp. rengia-
mam Kalėdų vakare. Nesivėluokite.
— Sekr. D. Miller.

Cicero Liet. Skolijimo ir Budavo-
jimo Draugystės metinis susirinki-
mas įvyks subatogę, grudžio 27 d.,
7:30 val. vakare. S. Žybio svet. 134
So. 50 Ave. Bus rinkimas valdybos
ir kiti svarbūs reikalai. Visi nariai
atsilankykite. — Direkcija.

Harvey, Ill. — Nepaprastas visu-
vietos lietuvių draugijų susirinki-
mas tikslu sutvarkyti aukų rinkimo
darbą Liet. Raud. Kryžį įvyks
grudžio 26 d., kaip 7 val. vakare.
svetainė 15639 So. Halsted St. Visi
kviečiami atsilankyti. — Komitetas.

Cicero Liet. Skolijimo ir Budavo-
jimo Draugystės iš prieštasties Kalė-
dų šventės duokles priims pėtny-
čios vakare, grudžio 26 diena. —
Direkcija

Waterbury Conn. — LSS. 34 kp.
metinis susirinkimas įvyks nedėlioį,
grudžio 28 d., kaip 9:30 val. ryto,
svet., 103 Green St. Visi nariai bu-
tinai atsilankykite, nes turime da-
gias svarbių reikalių. Tie, kur norėtų
įstoti į LSS, kviečiami ateiti.
— Org. P. Plečkaitis

Pajieškojimai

ASMENŲ JIESKOJIMAI

PAJIESKAU savo pusbrolio Pra-
no Mikalajono, paeina iš Kauno rė-
dybos, šiaulių pavietis, Radvilskio
miesto. Amerikoje gyvena 9 metai,
Youngstown, Ohio. Prašau atsišauk-
ti.

KONSTANTINAS JANKEVIČIUS,
2150 So. Hoyle Ave., Chicago, Ill.

PAJIESKAU draugo Vincento
Preikšo paeina iš Gubernijos dva-
ro, šiaulių apskrities. Turiu svar-
bią reikala. Meldžiu atsiuškite lai-
kų ar žinanti, pranešti; už ką busiu
dekingas.

GEO. SAVICKAS
1757 Park Ave., Chicago, Ill.

PRANEŠU giminėms ir draugams,
jog Antaną Paukštį užmušė gruo-
džio 19 d. zinkų kasyklose, Hoskin'o
kasykloje, Benton, Wisc.

Kviečiame giminės atsilankyti.
— Antanas Patvinis.

PAJIESKAU Gabrieliaus Kibos
paeina iš Kauno gub., šiaulių pavi-
jonis, Kauno vals., Pauduvės kaimo.
Gavau laiską iš Lietuvos iš jo gim-
inių, atsiuškite ar praneškite
K. GUSCIUS.

1337 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Aš Antanas Kijūšas prašau gimės-
nis ir draugas aplankyti, busiu de-
kingas. Ligonbutis randasi ant:
1753 W. Congress St. 7-ty lubų
kambaryje 703

PAJIESKAU savo švogerio Stanis-
lovo Vitkaus, pirmiau gyveno Wis-
consin ir Michigan miškose, o dabar
gyvena Chicagoje. Jo pusseserė
Marijona Bakaitė nori su juo įstoti
sinipti. Taigi M. Bakaitė jieško
savo dėdes Domininko Jokso; jis
gyveno Illinois valstijoj. Malonės at-
siuškite. Taigi jieško Onos Vitkai-
tės.

Jonas Jakavičia,

3230 Lowe Ave., Chicago, Ill.
Phone Boulevard 5854.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA PATYRUSIŲ MERGI-
NŲ VILNOMS SORTUOTI.

DARBO VALANDOS: NUO
7:30 A.M. IKI 4:50 P.M.; SUBA-
TOMIS IKI 12:30 M.

MOKESTIS NUO \$18.00 IKI
\$20.00 SAVAITEJE.

FELSENTHAL-SLEPH
COMPANY

755-759 W. TAYLOR STREET.

PAJIESKAU senvos moteries del
prižiurėjimo stulos. Kas link mo-
kesties susitaikysime. Atsiuškite
M. UGENSKY

3701 So. Lowe Ave., antras flatas.

REIKALINGA MOTERŲ
PRIE SKUDURŲ SORTAVIMO.

GERA MOKESTIS.

5530 So. Halsted St., Chicago.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

Reikia moteriškės dirbti vir-
tuvėje Woodlawn Lunch Room.
6319 S. Halsted St.
Tel. Wentworth 1257.

REIKALINGA jaunų moterų ir
mergačių virš 16 metų. Lengvas
darbas ir priimama vieta. \$15 i sa-
vaitę pradedant. Darbas be pertrau-
kos per apskritus metus.

OLSON RUG CO.
1508 W. Monroe St., Chicago, Ill.

MOTERISKES skalbiniams, fla-
tuose. Taipgi indų plovėja ir kuknė-
je pagalbininkė. Gera mokestis
2546 Montrose Boulevard.
Telephone Monticello 5813